

Gemeentebegroting 2011

Programmaplan

mw. J. Bouma
Middelen

Telefoon 0518 - 409269
j.bouma@hetbildt.nl

oktober 2010

Index

Onderwerp

Bladzijde

Algemene beschouwingen / aanbiedingsbrief 2

Programma's

Programma 0 Algemeen Bestuur 10

Programma 1 Openbare orde en veiligheid 14

Programma 2 Verkeer en openbare ruimte 18

Programma 3 Economische zaken 22

Programma 4 Onderwijs 25

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport 30

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening 34

Programma 7 Volksgezondheid en milieu 40

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting 45

Programma 9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 49

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen 57

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 61

Paragraaf Financiering 65

Paragraaf Bedrijfsvoering 69

Paragraaf Verbonden partijen 75

Paragraaf Grondbeleid 78

Paragraaf Lokale heffingen 81

Algemene beschouwingen / aanbiedingsbrief

De komende jaren vergen van onze gemeente een evenwicht tussen “realisme en ambitie”. Minder middelen dwingen ons tot een nog kritischer houding ten aanzien van doeltreffendheid en doelmatigheid van ons beleid. Minder middelen houdt ook “minder overheid” in en dwingt tot het maken van keuzes. Waar willen we actief op sturen en waarin gaan we investeren, waarin zijn we pacificerend en wat gaan we daarvoor doen? Tegelijkertijd komen er meer taken bij gemeenten te liggen. Zijn we in staat om invulling te geven aan verantwoordelijkheden die door rijk en provincie bij de lokale overheid worden neergelegd en wat is daarvoor nodig?

In 2011 staan o.a deze vragen op het Bildt prominent op de agenda. Een heroverwegingsdiscussie die dit jaar van start gaat, zal voor het in 2011 nog in te vullen meerjarenperspectief 2012-2015, antwoorden moeten geven. De keuzes die dan worden gemaakt moeten een bijdrage leveren aan het verminderen van het begrotingstekort vanaf 2012.

Reductie van bedrijfsvoeringkosten en op voorzieningen voor onderhoud kunnen vanaf 2012 tot een versobering van gemeentelijke taken of het uitvoeringsniveau leiden. Het maatschappelijk voorzieningenniveau op het Bildt zal meegenomen worden in het pakket van heroverwegingsmaatregelen. Hierover zullen wij het gesprek aangaan met onze partners en burgers om zo veel als mogelijk draagvlak te verkrijgen. Daarbij dringt zich de vraag op welke voorzieningen en diensten bijdragen aan onze doelstellingen en welke ondersteuning van de lokale overheid daarbij wenselijk is. Decentralisatie van rijkswegen doet een appèl op regie op lokaal of regionaal niveau. Rijk, provincie, gemeenten, politie en brandweer bezinnen zich op kerntaken. Door ons te richten op preventie, eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid, participatie en vroegtijdige signalering, willen we blijvend bouwen aan een lokale samenleving die met “minder overheid” verder kan.

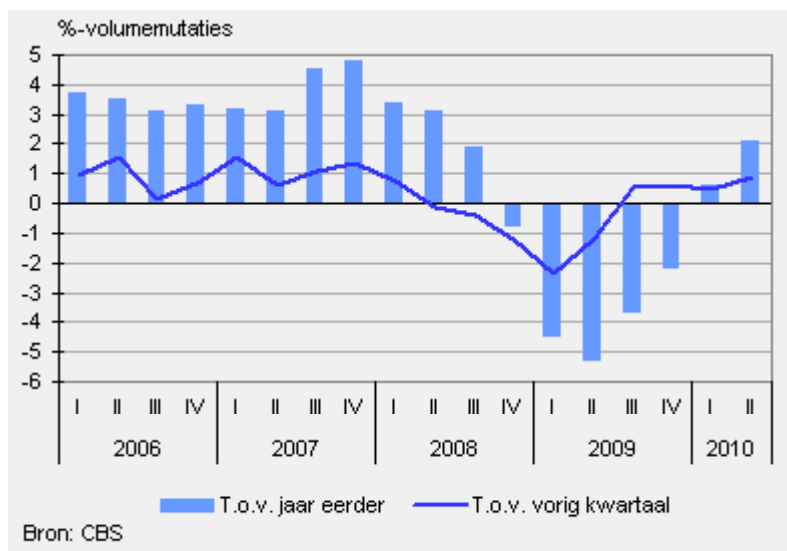
Op grond van de Miljoenennota 2011 voorziet de VNG dat de gemeenten in 2012 hard worden getroffen waarbij juist op het gebied van zorg, werk en inburgering de grootste klappen zullen vallen. Het gaat hier om taken die burgers rechtstreeks raken. De combinatie van verminderde vergoedingen voor de uitvoering van landelijke regelingen, de verminderde uitkering uit het Gemeentefonds door onder andere geen of mindere groei en de verdere decentralisatie van rijkstaken zonder passende middelen zal ons in 2011 tot een verdieplingslag noodzaken voor het meerjarenperspectief. In het nieuwe bestuursakkoord tussen VNG en Rijk wat naar verwachting in januari 2011 bekend zal worden zal daarover meer duidelijkheid worden gegeven.

Onze reservepositie stelt ons in staat om de voor ons drie belangrijkste voorgenomen investeringen zoals genoemd in het collegeprogramma te handhaven. Het gaat hierbij om de realisatie van de Onderwijscampus, het MFA Minnertsgea en de Toeristische overstapplaats Oudebildtzijl.

In de perspectiefnota 2011 t/m 2014 hebben wij inzicht gegeven in de meest actuele financiële ontwikkelingen. Beleidsmatige keuzes die verband houden met de heroverwegingen zullen in het eerste triaal 2011 in discussie komen.

Financiële ontwikkelingen

Het Bruto Binnenlands Product (BBP) is de totale (geld)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar). Het BBP is een belangrijke maatstaf voor de economische prestaties van een land. Sinds het 3e kwartaal 2008 is het BBP aan het dalen. Vanaf het 1e kwartaal 2010 groeit de economie weer.

Financiële ontwikkelingen rijksoverheid

De rijksoverheid blijft voor de toekomst geconfronteerd met aanzienlijke tekorten. Door deze tekorten neemt de staatsschuld nog steeds toe. In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat een staatsschuld van 60% van het BBP maximaal is toegestaan en dat het overheidstekort niet meer mag zijn dan 3%. Volgens het CPB is de verwachting dat de staatsschuld in 2011 oploopt naar 68% en dat het overheidstekort in 2011 4,7% zal zijn. Het rijk zal dus aanzienlijk moeten bezuinigen en zal de gemeenten betrekken bij deze bezuinigingstaakstelling.

Het saldo van de meerjarenraming 2011 – 2014, met als extra aanvulling 2015 voor het inzicht is als volgt te berekenen :

	2011	2012	2013	2014	2015
Saldo primitieve begroting 2011 -2014 *	+ € 79.925	- € 126.696	- € 372.933	- € 610.564	- € 610.564
Middelsee samenwerking (3)	- € 59.905	- € 53.705	- € 47.205	- € 47.205	- € 47.205
<i>Subtotaal meerjarenraming</i>	€ 20.020	- € 180.401	- € 420.138	- € 657.769	- € 657.769
Voorziene kortingen van het Rijk.		- € 250.000	- € 500.000	- € 750.000	- € 1.000.000
Saldo	€ 20.020	- € 430.401	- € 920.138	- € 1.407.769	- € 1.657.769

* saldo primitieve begroting 2015 = 2014

Dit wijkt af van de gepresenteerde saldi van in de Perspectiefnota 2011 t/m 2014, waarbij – is een tekort en + is een overschot en wel als volgt:

	2011	2012	2013	2014	2015
Perspectiefnota 2011 t/m 2014	€ 16.000	- € 334.000	- € 677.000	- € 995.000	- € 1.245.000
Begroting 2011 e.v. jaren	€ 20.020	- € 430.401	- € 920.138	- € 1.407.859	- € 1.657.859
Vershil	+ € 4.020	- € 96.401	- € 243.138	- € 412.859	- € 412.859

De belangrijkste oorzaken van het verschil zijn

	2011	2012	2013	2014	2015
Niet verwerkte kosten ISZF (1)		+ € 100.000	+ € 100.000	+ € 100.000	+ € 100.000
Hogere bijdrage Sociale Dienst (2)	- € 84.000	- € 84.000	- € 84.000	- € 84.000	- € 84.000

Middelsee samenwerking (3)	- € 59.905	- € 53.705	- € 47.205	- € 47.205	- € 47.205
Bijstelling algemene uitkering (4)	+ € 147.925	- € 58.696	- € 211.933	- € 381.654	- € 381.654
Vershil	+ € 4.020	- € 96.401	- € 243.138	- € 412.859	- € 412.859

Korte toelichting:

- (1) De kosten voor aansluiting van het ISZF zijn niet verwerkt in de meerjarenraming, omdat de raad terzake eerst een besluit dient te nemen, deze kosten waren wel meegenomen in de perspectiefnota. Daarom is dit bedrag in de analyse een voordeel.
- (2) De hogere bijdrage aan de Dienst Sociale Zaken Noardwest Fryslân vloeit voort uit de conceptbegroting 2011, zoals deze aan de deelnemende gemeenten is aangeboden, deze kosten waren niet meegenomen in de perspectiefnota. Daarom is dit bedrag in de analyse een nadeel.
- (3) Verwerkt worden via eerste begrotingswijziging de kosten die te maken hebben met de Middelseesamenwerking. Deze kosten waren niet meegenomen in de perspectiefnota. Daarom is dit bedrag in de analyse een nadeel.
- (4) De ontwikkeling in basisgegevens zoals aantal inwoners, woonruimten is fors naar beneden bijgesteld vanaf 2012. Verder zijn in dit bedrag diverse mutaties opgenomen. Ten opzichte van de perspectiefnota is dit in de analyse vanaf 2012 een nadeel.

Begroting 2011

In de begroting 2011 zijn de lonen volgens de afgesproken cao verhoogd. De prijzen zijn op hetzelfde niveau gehouden als in 2010. Voor wat betreft de subsidies aan instellingen en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen is rekening gehouden met stijgingen op basis van resp. de subsidieovereenkomsten (beleidskaders) en de begrotingen van de betreffende GR-en.

In de begroting zijn reeds enkele ombuigingen doorgevoerd, te weten:

- verlaging budget congressen/opleidingen college BenW en bestuurssecretariaat (€ 4.860);
- vervallen budget externe secretariële ondersteuning (€ 5.000);
- verlaging budget voorlichtingsmateriaal (€ 16.214);
- vervallen budget verplichte publicatiekosten Staatscourant (€ 10.839);
- invoegen Bildts Sportgala in Nieuwjaarsbijeenkomst (€ 3.090), en
- vooralsnog niet invullen jongeren jeugdraad als educatief instrument (€ 5.000).

Meerjarenraming 2011 t/m 2014

Programma lasten		2011	2012	2013	2014
0	Algemeen Bestuur	€ 2.109.932	€ 2.074.448	€ 2.062.919	€ 2.102.651
1	Openbare orde en veiligheid	€ 621.824	€ 614.910	€ 618.225	€ 612.272
2	Verkeer en openbare ruimte	€ 2.563.923	€ 2.651.057	€ 2.704.307	€ 2.682.365
3	Economische zaken	€ 94.701	€ 94.042	€ 93.593	€ 93.553
4	Onderwijs	€ 1.572.174	€ 1.557.546	€ 1.648.987	€ 1.696.321
5	Cultuur, recreatie en sport	€ 1.550.060	€ 1.408.583	€ 1.401.076	€ 1.396.715
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	€ 9.735.550	€ 9.723.457	€ 9.721.869	€ 9.721.130
7	Volksgezondheid en milieu	€ 2.758.898	€ 2.777.455	€ 2.765.382	€ 2.815.221
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	€ 958.620	€ 941.123	€ 936.061	€ 934.235
9	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€ 239.210	€ 242.368	€ 242.082	€ 241.846
		€ 22.204.892	€ 22.084.989	€ 22.194.501	€ 22.296.309
Programma baten		2011	2012	2013	2014
0	Algemeen Bestuur	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
1	Openbare orde en veiligheid	€ 7.450	€ 7.450	€ 7.450	€ 7.450
2	Verkeer en openbare ruimte	€ 1.415	€ 1.415	€ 1.415	€ 1.415
3	Economische zaken	€ 16.778	€ 16.778	€ 16.778	€ 16.778
4	Onderwijs	€ 101.714	€ 101.714	€ 101.714	€ 101.714
5	Cultuur, recreatie en sport	€ 19.802	€ 19.802	€ 19.802	€ 19.802
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	€ 5.919.554	€ 5.919.554	€ 5.919.554	€ 5.919.554
7	Volksgezondheid en milieu	€ 2.155.459	€ 2.203.416	€ 2.251.471	€ 2.303.167
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	€ 131.123	€ 199.123	€ 199.123	€ 199.123
9	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien*	€ 14.047.771	€ 13.765.539	€ 13.600.589	€ 13.414.006
		€ 22.581.066	€ 22.414.791	€ 22.297.896	€ 22.163.009
Resultaat voor bestemming		€ 376.174	€ 329.802	€ 103.395	€ 133.300-
Mutaties in de reserves		€ 296.249	€ 456.498	€ 476.328	€ 477.264
Resultaat na bestemming		€ 79.925	€ 126.696-	€ 372.933-	€ 610.564-

De meerjarenraming is zoals gebruikelijk opgesteld in constante prijzen. Met andere woorden, er wordt na 2011 geen rekening gehouden met loon- en prijsstijgingen in de uitgaven en inkomsten.

De fluctuaties in de lasten worden met name veroorzaakt door de daling van de kapitaallasten. De daling in de baten wordt vooral veroorzaakt door de ontwikkeling in de algemene uitkering.

Ontwikkeling eigen vermogen gemeente.

De in de meerjarenbegroting 2011 -2014 opgenomen mutaties in de reserves leiden tot het volgende beeld.

	begin 2011	begin 2012	begin 2013	begin 2014
Algemene reserve	€ 7.120.298	€ 7.559.399	€ 7.998.500	€ 8.437.601
Bestemmingsreserve's	€ 2.436.471	€ 2.040.004	€ 1.946.821	€ 1.972.387
Totalen	€ 9.556.769	€ 9.599.403	€ 9.945.321	€ 10.409.988

De algemene reserve stijgt ieder jaar door de toevoeging van (bespaarde) rente.

In de Perspectiefnota 2011-2014 is reeds aangegeven dat de algemene reserve niet geheel vrij te besteden is. Ten eerste moet er € 1.716.647 reesteren om rente toe te kunnen blijven voegen aan de exploitatie (overeenkomstig de begroting). Ten tweede dienen de beoogde onttrekkingen voor de realisatie van de Onderwijs-campus, het MFA Minnertsgea en de Toeristische overstapplaats Oudebildtzijl ter grootte van € 5.580.000 in totaliteit veilig gesteld te worden en te blijven. Na overheveling van het saldo van een aantal bestemmingsreserves bedraagt het saldo van de vrij besteedbare reserve is in feite begin 2014 **€ 1.619.775.**

Ontwikkeling gemeentefonds en de uitkeringen daaruit.

Vanaf 2012 zullen forse ombuigingen vanuit het Rijk op de lagere overheden af komen. Wij hielden bij de perspectiefnota rekening met een korting van € 1,2 miljard, de verwachting is dat deze korting verlaagd wordt. Verder liggen er voor een omvangrijk volume aan efficiencykortingen in het verschiet voor nieuw uit te voeren taken. Wat de consequenties zullen zijn voor onze gemeente is nog niet exact aan te geven. Daarom gaan wij vooralsnog uit van de korting zoals gemeld in de perspectiefnota die van € 250.000 in 2012 evenredig oploopt naar € 1.000.000 in 2015. Wij zullen in de perspectiefnota 2011 een bijgesteld financieel overzicht presenteren dat inzicht geeft in de actuele financiële situatie, waarin ook zijn opgenomen de consequenties van het rijksbeleid.

Burgemeester en Wethouders
van de gemeente het Bildt.

HET PROGRAMMAPLAN 2011

Programma 0 Algemeen Bestuur

Algemeen

Het doel van dit programma is het versterken van de kwaliteit van het gemeentebestuur in het algemeen, en het versterken relaties tussen dat bestuur en de burger in het bijzonder. Dit betekent dat in dit programma de focus ligt op optimale toerusting van het bestuur voor hun taakuitoefening, samenwerking met medeoverheden, kwaliteit van gemeentelijke dienstverlening en een informatieve en interactieve bestuursstijl.

Het programma omvat bestuursondersteuning en financieel beheer, dienstverlening, bezwaar- en klachtenbehandeling, communicatiebeleid, burgerbetrokkenheid (inclusief ontwikkeling dorpsvisies) en bestuurlijke samenwerking.

Wat willen we in 2011 bereiken

- Betere e-dienstverlening.
Meer burgerbetrokkenheid in het algemeen, en op het niveau van dorpen in het bijzonder.
- Betere facilitering van de gemeenteraad om de controlerende en kaderstellende rol uit te kunnen voeren.
- Betere facilitering van het college en de burgemeester om hun wettelijke taken en het dagelijks bestuur te verrichten.
- Bekend staan als een open, betrokken, toegankelijke en professionele organisatie.
- Kwalitatief goede waardering van het gemeentelijk financieel beleid en de wijze van beheer.
- Een sluitende meerjarenbegroting

Meetbare effecten in 2011

- Het rapportcijfer 7 voor de gemeentelijke dienstverlening.
- Een nieuwe website die voldoet aan webrichtlijnen het ministerie van BZK.
- Een nieuwe en vereenvoudigde Algemene Subsidieverordening en idem beleidskader.
- Alle dorpen hebben een dorpsvisie.
- Een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarstukken.
- Repressief toezicht door de Provincie.
- Positieve beoordeling door de Waarderingskamer WOZ.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Interne en externe klachtenregeling (Raadsbesluit 11-02)
- Raadscommunicatieplan (Raadsbesluit 02-2010)
- Nota Van Inspraak naar Samenspraak (Raadsbesluit 05-96)
- Verordening Burgerinitiatief (Raadsbesluit 11-2007)
- Nota inzake experiment "RadeRaad" (Raadsbesluit 05-2009)
- Plan van aanpak Millenniumcampagne 2009-2015 (Raadsbesluit 09-2009)
- Duurzaamheidsnotitie 'duurzame opgaven op het Bildt' (Raadsbesluit 02-2010)
- Collegebesluit Servicenormen (Collegebesluit 12-2005)
- Collegeprogramma 2010-2014
- Besluit versterking samenwerking Middelsee Gemeenten (Collegebesluit 09-2009)
- Nota inzake inrichting Programmabegroting (Raadsbesluit 08-2003)
- Nota Grondbeleid en Grondbedrijf (Raadsbesluit 09-2006)
- Beleidsregels verkoop snippergroen (Collegebesluit 02-2008)
- Treasury Statuut (Raadsbesluit 11-2004)
- Delegatie- en Mandateringsbesluit (Collegebesluit 11-2003, sedert gewijzigd)
- Organisatiebesluit (Collegebesluit 03-2007)

- Nota weerstandsvermogen en risicomangement (Raadsbesluit 2007)
- Nota reserves en voorzieningen (Raadsbesluit 2007)
- Nota Lokale heffingen (Raadsbesluit 2008)
- Nota Verbonden partijen (Raadsbesluit 05-2010)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

E-dienstverlening

In 2011 e.v. worden diverse maatregelen van toepassing in het kader van het NUP: het nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid. Dit programma beoogt focus, samenhang en structuur aan te brengen in verbetering van de e-dienstverlening aan burgers en bedrijven. Het gaat om onder meer de invoering van basisregistraties, het digitale omgevingsloket en de nieuwe GBA (Gemeentelijke Basis Administratie).

Publieke verantwoording

Gemeenten leggen op verschillende manieren verantwoording af over hun presteren. Naast de eigen instrumenten (zoals jaarrekening en jaarverslag) zijn er steeds meer landelijke, veelal in VNG-verband ontwikkelde, mogelijkheden om het presteren van de gemeente inzichtelijk en vergelijkbaar te maken. Eén daarvan is de website www.waarstaatjegemeente.nl waarop prestaties van gemeenten ontsloten worden.

Vermindering regeldruk

Tussen VNG en Rijk is afgesproken de regeldruk met 25% te verminderen. Gestimuleerd door de VNG worden verordeningen gedereguleerd, en waar mogelijk regels afgeschaft of samengevoegd.

Burgerparticipatie

Tussen VNG en BZK is het ‘actieprogramma lokaal bestuur’ afgesproken. Het actieprogramma beoogt, via experimenten en handreikingen, betrokkenheid van burgers bij beleid- en besluitvorming te versterken. Gegeven de uitdagingen waar gemeenten voor staan (financieel-economisch, meer doen met minder middelen) is samenwerking met burgers essentieel bij het bereiken van resultaten.

Millennium en Fair Trade

De gemeente is Millennium én Fair Trade gemeente. Twee Millenniumdoelen staan centraal: meer mensen leven in een duurzaam milieu en 8 meer eerlijke handel, schuldverlichting en hulp. Om deze doelen te realiseren zijn speerpunten bepaald: ontwikkelingsproject i.s.m Humana, uitwerking Fairtrade en versterking duurzaamheid via o.a het gemeentelijk inkoopbeleid.

Samenwerking met medeoverheden

In 2009 is door de colleges van B&W van de Middelsee Gemeenten een principebesluit genomen tot verdere versterking van samenwerking. Per 2011 worden de plannen geïmplementeerd. Het daarmee te bereiken schaalvoordeel moet eraan bijdragen dat de vier gemeenten de toenemende taken efficiënt en effectief kunnen (blijven) uitvoeren.

Wat gaan wij er voor doen

- De gemeente bevordert samenwerking met andere gemeenten om de nadelen van schaalgrootte te ondervangen. In 2011 wordt de samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten geïntensiveerd conform planvorming.
- De gemeente neemt in 2011 deel aan www.waarstaatjegemeente.nl
- De gemeente doet structureel (om de twee jaar) onderzoek naar burgertevredenheid. In 2011 vindt het eerstvolgende klanttevredenheidsonderzoek plaats.
- De gemeente rond in uiterlijk 2011 onderzoek af naar gevolgen van demografische ontwikkelingen (krimp, samenstelling bevolking etc.) op middellange termijn en de beleidsaanbevelingen daaromtrent.
- De gemeente werkt aan digitale dienstverlening en digitaal communiceren vanuit de stelling, dat

dit toegevoegde waarde heeft voor dienstverlening, informatie en communicatie. In 2011 wordt de website vernieuwd (duidelijker menustructuur) en aangepast aan de Webrichtlijnen van het ministerie van BZK.

- De gemeente realiseert de voor 2011 gestelde campagnedoelen in het kader van millennium en fair trade. Met het oog hierop is in 2011 een nieuw en op duurzaamheid gebaseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld.
- De gemeente stelt in 2011 een Ombuigingsplan vast dat leidt tot een structureel sluitende begroting.
- De gemeente komt de verplichtingen uit de planning en controlecyclus goed en op tijd na:
 - Voorjaarsnota / perspectiefnota uiterlijk in juni
 - Begroting uiterlijk in oktober
 - Jaarstukken (jaarrekening en jaarverslag) uiterlijk in juni
 - Bestuursrapportages per 4 maanden (trial)
- De gemeente voldoet jaarlijks aan de eisen van financieel toezicht:
 - De begroting is in materieel evenwicht en de meerjarenraming kent een structureel evenwicht in de meerjarenraming;
 - Bij de jaarstukken wordt een goedkeurende accountantsverklaring verkregen inzake getrouwheid en rechtmatigheid;
 - De provinciale toezichthouder houdt repressief toezicht.
- De gemeente voldoet aan de periodieke kwaliteitsbeoordeling door derden op deelprocessen:
 - Uitvoering wet waardering onroerende zaken: beoordeling door waarderingskamer;
 - Uitvoering verplichte informatieverstrekking aan derden: beoordeling door CBS.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	1.918.311	2.157.380	2.332.827	2.109.932	2.074.448	2.062.919
Structureel	296.251	175.447	-222.895	-35.484	-11.530	39.733
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	2.214.561	2.332.827	2.109.932	2.074.448	2.062.919	2.102.651
BATEN						
Ongewijzigd beleid	166.650	186.500	180.000	180.000	180.000	180.000
Structureel	21.436	-6.500	0	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	188.086	180.000	180.000	180.000	180.000	180.000
Per saldo nadelig	2.026.476	2.152.827	1.929.932	1.894.448	1.882.919	1.922.651
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6001100 Raad en eventuele raadscommissies	230.340	0	-230.340
6001200 Burgemeester en wethouders	463.750	0	-463.750
6001300 Functionele commissies	7.153	0	-7.153
6002100 Bestuurssecretariaat	144.468	0	-144.468
6002200 Juridische zaken	42.093	0	-42.093
6002300 Bestuursondersteuning	517.997	0	-517.997
6002400 Voorlichting en promotie	104.091	0	-104.091
6002500 Representatie	23.434	0	-23.434
6003100 Burgerzaken	278.032	0	-278.032
6003101 Straatnaamgeving en huisnummering	12.770	0	-12.770
6003200 Verkiezingen en referenda	31.992	0	-31.992
6004100 Leges burgerzaken	47.000	180.000	133.000
6005100 Bestuurlijke samenwerking	36.833	0	-36.833
6005200 Internationale samenwerking	4.426	0	-4.426
6006100 Raadsgriffie en rekenkamerfunctie	165.553	0	-165.553
Totaal	2.109.932	180.000	-1.929.932

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Salarissen en sociale lasten	+	22.864
Goederen en diensten	-	80.347
Overdrachten	+	5
Reserveringen	+	1.836
Kapitaallasten		0
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	167.253
Totaal lasten	-	222.895

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Algemeen

Het doel van het programma is het versterken van zowel de objectieve veiligheid (afname van de kans dat zich feitelijk een gebeurtenis voordoet die de veiligheid aantast) als de subjectieve veiligheid (het veiligheidsgevoel van burgers). Uitgangspunt is een integrale aanpak, waartoe wordt samengewerkt met ketenpartners op zowel lokaal als regionaal niveau.

Het programma omvat brandweezorg, rampenbestrijding, openbare orde, integrale veiligheidszorg, algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten.

Wat willen we in 2011 bereiken

Het realiseren van een gemeente waar inwoners zich veilig weten en voelen in de eigen leef- en woonomgeving door:

- Een brandweerorganisatie die qua personeel, materieel en huisvesting is toegerust om de opgedragen taken op een kwalitatief voldoende niveau uit te kunnen voeren;
- Een gemeentelijke organisatie die goed op calamiteiten en rampen is voorbereid;
- Een gemeentelijke organisatie die goed bekend is met lokale objectieve veiligheidsrisico's;
- Een gemeentelijke organisatie die goed bekend is met lokale subjectieve veiligheidsgevoelens.

Meetbare effecten in 2011

- Jaarlijks tenminste één bijscholing voor bevelvoerders en brandweerm medewerkers.
- Jaarlijks tenminste twee dagdelen realistisch oefenen voor brandweerm medewerkers.
- Tweejaarlijks een rampenstafoefening met een externe auditor, resulterend in de kwalificatie 'voldoende'.
- Een op basis van de Wet Veiligheidsregio's geactualiseerd rampenplan.
- Jaarlijks tenminste drie overleggen van de 'driehoek' (openbaar ministerie, politie en gemeente).
- Jaarlijks tenminste tien overleggen van het sociaal team Middelsee Gemeenten (gemeenten en ketenpartners).
- Jaarlijks tenminste tien overleggen van het IVZ-team (burgemeester en politie)
- Effectmelding op basis van de Bestuursrapportage Politie.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Notitie Samenwerking Brandweer Noordwest Fryslân (Raadsbesluit 01-2007)
- Gemeenschappelijke Regeling Brandweer Noordwest Fryslân (collegebesluit 05-2007)
- Beleidsplan Brandweezorg Noordwest Fryslân 2009-2013
- Startnotitie Integraal Veiligheidsbeleid 2010 (Raadsbesluit 11-2009)
- Rampenplan het Bildt (Collegebesluit 07-2005)
- Notitie Sociaal Team Middelsee gemeenten (Raadsbesluit 12-2006)
- Nota prostitutiebeleid (Raadsbesluit 09-2000)
- Beleidsnotitie nulbeleid coffeeshops (Besluit burgemeester 11-2004)
- Nota drank- en horecabeleid (Raadsbesluit 09-1992)
- Jaarwerkplan team 9 Middelsee met gemeentelijk aandeel IVZ
- Ontwerp Risicoprofiel het Bildt (Raadsbesluit 04-2010)
- Notitie invoering Wet Veiligheidsregio's (Raadsbesluit 07-2010)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Brandweer

Samenwerking brandweer in Noordwest Fryslân

In 2008 heeft de samenwerking met de andere gemeenten in Noordwest Fryslân vorm en inhoud gekregen. Te behalen doelen zijn vastgelegd in het Beleidsplan Brandweezorg Noordwest Fryslân 2009-2013.

Preventie

Vrijwel alle vergunningplichtige instellingen hebben een gebruiksvergunning. Hierdoor én door een wetwijziging, verschuiven de werkzaamheden naar handhaving van regels die vastgelegd zijn in Algemene Maatregelen van Bestuur. Ingevolge deregulering is de (brede) gebruiksvergunning medio 2007 afgeschaft. Er is een meldingsplicht en een beperkt vergunningstelsel voor in de plaats gekomen. Dit vergunningstelsel wordt ingevoegd bij de zogenaamde Omgevingsvergunning die in 2010 van kracht is geworden.

Veiligheidsregio

De ontwikkeling van de Veiligheidsregio is een landelijke ontwikkeling die gevolgen heeft voor de gemeentelijke brandweezorg. De gemeente dient nog te besluiten op welke wijze de brandweezorg in het kader van de Veiligheidsregio georganiseerd wordt. De Wet is 1 oktober 2010 in werking getreden.

Rampenbestrijding

Ook voor dit taakveld heeft de ontwikkeling van de Veiligheidsregio betekenis. Gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen zullen herzien en regionaal georganiseerd moeten worden. Doelstelling is de hulpverlening bij rampen en zware ongevallen efficiënter en doelmatiger te laten plaatsvinden.

Openbare Orde en Veiligheid

Veiligheidsbeleid

De gemeentelijke regierol voor veiligheidsbeleid wordt wettelijk verankerd. Het wetsvoorstel verplicht tot het vaststellen van een gemeentelijk veiligheidsplan en periodieke actualisering daarvan. Nazorg voor ex gedetineerden is een gemeentelijke taak geworden. Veiligheidstaken worden integraal opgepakt via het zgn. Veiligheidshuis. Gemeenten, politie, justitie, instellingen etc. werken daarin samen om complexe (sociale) veiligheidsproblemen op te lossen. De bevoegdheid van de burgemeester op veiligheidsgebied is uitgebreid, zoals met het opleggen van een huisverbod bij huiselijk geweld of mogelijkheden ter voorkoming van stelselmatige ordeverstoring (“Voetbalwet”.)

Sociaal Team Middelsee

Na evaluatie van het sociaal team Middelsee is een plan van aanpak met betrekking tot de verbeterpunten opgesteld. In dit kader wordt de gemeentelijke rol en die van de ketenpartners (maatschappelijk werk, politie, woningcorporatie etc.) nader gedefinieerd en in een convenant vastgelegd. Bij elke ketenpartner is er één aanspreekpunt voor het sociaal team, waarmee zo kort mogelijke lijnen ontstaan.

Wat gaan wij er voor doen

Brandweer

Implementatie samenwerking brandweer Noordwest Fryslân

Voor brandweer het Bildt worden periodiek realistische oefeningen gehouden, en aanvullende specifieke functietrainingen.

Beleidsplan brandweezorg

In de periode 2009-2012 wordt uitvoering gegeven aan het in verband van de Brandweer Noordwest opgestelde beleidsplan.

Rampenbestrijding

- Het bewerkstelligen van goede planvorming door het opstellen en actueel houden van onder andere het rampenplan en procesdeelplannen.
- Het regelmatig deelnemen (1 x per 2 jaar) aan rampenoefeningen teneinde kennis te vergaren en actueel te houden over rollen en taken bij de uitvoering van de processen.

Integrale Veiligheidszorg

- Het, in samenwerking met de andere Middelsee Gemeenten, uitvoeren van het Integraal Veiligheidsplan op basis van de in 2009 gehouden Veiligheidsmonitor (nulmeting).
- Het vanuit de gemeentelijke regierol initiëren en instandhouden van een netwerk met ketenpartners.
- Het afsluiten van een convenant met partners in het Sociaal Team Middelsee
- Het doen plaatsvinden van Driehoeksoverleg (gemeente, politie en openbaar ministerie).
- Het doen plaatsvinden van IVZ-overleg (gemeente, politie, overige ketenpartners).
- Het informeren van raad over de uitkomsten van de bestuursrapportage van de politie.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	590.954	607.594	616.521	621.824	614.910	618.225
Structureel	-31.644	8.928	5.303	-6.914	3.315	-5.953
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	559.309	616.521	621.824	614.910	618.225	612.272
BATEN						
Ongewijzigd beleid	16.185	16.467	11.050	7.450	7.450	7.450
Structureel	1.263	-5.417	-3.600	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	17.448	11.050	7.450	7.450	7.450	7.450
Per saldo nadelig	541.862	605.471	614.374	607.460	610.775	604.822
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6120101 Personeel brandweer	151.946	0	-151.946
6120102 Brandblus- en reddingsmiddelen	61.886	0	-61.886
6120103 Brandkranen	13.513	0	-13.513
6120104 Brandweergarages	21.375	5.800	-15.575
6120105 Regionale brandweer	193.859	0	-193.859
6120106 Brandpreventie	701	0	-701
6120200 Rampenbestrijding	45.833	0	-45.833
6140100 Openbare orde en veiligheid	104.765	750	-104.015
6140200 Bijzondere wetgeving	27.946	900	-27.046
Totaal	621.824	7.450	-614.374

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Salarissen en sociale lasten	-	10.812
Goederen en diensten	-	5.564
Overdrachten (m.n. kosten Oranje-kolom)	+	18.595
Kapitaallasten	-	105
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	3.189
	Totaal lasten	+ 5.303
Overdrachten (i.c. opbrengst leges)	-	3.600
	Totaal baten	- 3.600

Programma 2 Verkeer en openbare ruimte

Algemeen

Het doel van het programma is het zorg dragen voor goede en veilig begaanbare wegen en paden voor alle soorten verkeer binnen het openbare gebied van de gemeente.

Wat willen we in 2011 bereiken

- Bereikbaarheid voor alle vormen van wegtransport van alle dorpen.
- Verbetering van het (technisch) onderhoudsniveau en het ‘aanzien’.
- Bij de uitvoering worden binnen de bestaande (beleids)mogelijkheden wensen van burgers en hun organisaties mee genomen.
- Een efficiënte besteding van middelen en het garanderen van een functioneel gebruik.
- In stand houden van de huidige kwaliteit van de wegen.
- Het hoofddoel van onze gemeente is het realiseren van een duurzaam verkeers- en vervoerssysteem, waarbij we voor de periode tot 2015 inzetten op:
 - het bevorderen van de objectieve en subjectieve verkeersveiligheid;
 - het faciliteren van de verplaatsingsbehoefte van personen en goederen;
 - het bijdragen aan economische en ruimtelijke ontwikkelingen;het beperken van schade aan natuur, landschap, milieu en het bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving.
- De door de rijksoverheid bepaalde doelstelling zijn als volgt:
 - verkeersslachtoffers ten opzichte van 2002 is maximaal 750 doden (-30%) en 17.000 ziekenhuisgewonden (-7,5%) in 2010.
 - verkeersslachtoffers ten opzichte van 2002 is maximaal 580 doden (-45%) en 12.250 ziekenhuisgewonden (-34%) in 2020.De provinciaal bepaalde doelstelling is ambitieuzer en spreekt van het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers met 25% in 2010. Aan beide doelstellingen heeft de gemeente het Bildt zich in haar beleid geconformeerd.
- Instandhouden van de kwalificatie brons, met uitschieters op onderdelen naar zilver en goud voor het openbaar groen.

Meetbare effecten in 2011

- Aantal klachten.
- Eens in de vijf jaar wordt het beheersplan wegen opgesteld aan de hand van de systematiek voor rationeel wegbeheer, zoals deze ontwikkeld is door de stichting CROW (Kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur). Op basis van de vijfjaarlijkse inspectie en aanpassing van het beheersplan voor de verhardingen kan de doelstelling worden getoetst.
- Voor alle wegen op de gemeente het Bildt geeft dit de volgende cijfers op het gebied van ongevallen:

Gemeten waarden (bron Viastat Online)

Jaar	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Dodelijk	0	0	0	1	1	1	1	0
Ziekenhuis	5	1	4	1	7	4	1	2
Licht gewond	7	19	11	10	6	5	2	1
Totaal	12	20	15	12	14	10	4	3

Geprognosticeerde waarden (bron Viastat Online)

Jaar	2010	2011	2012	2020
Dodelijk	0	0	0	0
Ziekenhuis	3	3	3	3
Licht gewond	3	3	3	3
Totaal	6	6	6	6

bovenstaande getallen hebben betrekking op alle in de gemeente aanwezige wegen; dus ook de provinciale wegen

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Verkeer en vervoer, groen en onderhoud openbare ruimte

- * *Algemeen:*
 - Collegeprogramma 2010-2014
 - Burgerlijk wetboek Art. 6:174 BW en Art. 6:162 BW
 - Openbare verlichting beleidsnota 2002-2006
- * *Verkeer en vervoer:*
 - Planwet verkeer en vervoer (05-1998) m.n. §4 en §5
 - Rijksbeleid vastgelegd in de Nota Ruimte (02-2006) en de Nota Mobiliteit (09-2004)
 - Provinciaal Verkeer- en VervoersPlan (03-2006)
 - Gemeentelijk Verkeer- en VervoersPlan (Raadsbesluit juli 2009)
 - Maatregelenplan GVVP het Bildt (Raadsbesluit juli 2009)
 - Gladheidsbestrijdingsplan (2001)
 - Aanpassing organisatiewijze gladheidbestrijding (2004)
- * *Groen:*
 - Groenvisie (Raadsbesluit 2010)
 - Plan van aanpak iepziekte (2002)
- * *Onderhoud openbare ruimte:*
 - Rapportage Inspectie en onderhoudskosten 50 kunstwerken (Raadsbesluit juli 2010)
 - Beheersprogramma dg Dialog Wegen van de Grontmij.
 - Openbare verlichting Uitvoeringsplan (2004)
 - Beheersplan wegen (Raadsbesluit 29 oktober 2009, actualisatie voor periode 2010-2014)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

GVVP

Met betrekking tot verschillende beleidsterreinen binnen dit programma heeft in 2009 een vernieuwing/actualisering van het verkeersbeleid (GVVP) plaatsgevonden. Met het uitvoeringsplan is in 2009 gestart. Voor het nieuwe beleid zijn randvoorwaarden als goede communicatie en breed draagvlak vastgelegd. Het belang van het GVVP is om voor zowel het gemeentebestuur van de gemeente het Bildt als ook voor haar inwoners en bezoekers uit het oogpunt van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en de leefomgeving gestreefd wordt naar een optimale inrichting van het gemeentelijke wegennet.

Het doel van het GVVP is het vastleggen van het beleid op het gebied van verkeer en vervoer in de gemeente het Bildt voor een periode tot 2015, dat aansluit bij de (ruimtelijke) ambities die de gemeente heeft, maar eveneens past binnen de kaders die het rijks- en provinciaal beleid stellen in respectievelijk de Nota Mobiliteit en het provinciaal verkeers- en vervoersplan Fryslân. Om uitvoering te geven aan het gemeentelijke beleid wordt dit vergezeld van een uitvoeringsprogramma met daarin maatregelen en projecten.

Wegenonderhoud

Voor wat betreft het onderhoud van openbare ruimten zijn er gewijzigde methoden voor beoordeling van het kwaliteitsniveau het zogenaamde Integraal Beheer Openbare Ruimten (IBOR). Deze methode van meten van beoogde en behaalde resultaten is in meerdere varianten in ontwikkeling. Kort gezegd komt het erop neer dat door middel van visuele beelden de kwaliteit van het openbare gebied op verschillende niveaus kan worden vastgesteld en gemeten.

In dit kader heeft er een oriënterend overleg met de (vorige) gemeenteraad plaatsgevonden om de prioriteiten voor het wegbeheer in beeld te krijgen. Daaruit is voortgekomen dat een technische grondslag het uitgangspunt zal blijven vormen; nuances kunnen worden aangebracht vanuit inbreng via Verenigingen van Plaatselijk Belang en specifieke accenten. Dit heeft in de raad van oktober 2009 een aanpassing van het technische beleid gegeven. De oude systematiek van het geven van cijfers van 1 t/m 5 is vervangen door de meer IBOR benamingen en werkwijze. Gekozen kan worden uit drie technische kwaliteitscriteria: voldoende, matig en onvoldoende met respectievelijk een planperiode van groter dan 5 jaar, 3 tot vijf jaar en 0 tot 2 jaar. Concreet resulteert dit in een streven voor de Bildtse wegen naar een kwaliteitsniveau voor een normaal en evenwichtig onderhouden wegennet. Dit niveau zal bij gelijkblijvende middelen en omstandigheden in theorie in 2012 bereikt worden. Jaarlijks zal een toetsing plaatsvinden, waarbij de effecten van de variabele factoren (als weersomstandigheden, omleidingen, combinatiewerken ed.) zullen kunnen resulteren in aanpassing van de inzet van middelen.

Wat gaan wij er voor doen

- Oversteekvoorzieningen & komgrenzen St.-Annaparochie Statenweg en fietsoversteek komgrenzen.
- Aanpak verkeersonveilige lokaties Plein Groate Kerk.
- Oversteekvoorzieningen St.-Jacobiparochie Oosteinde.
- Monitoren parkeersituatie en verkeersaanbod.
- Gedragsbeïnvloeding dmv permanente verkeerseducatie.
- Bijstellen GVVP.
- Het nemen van kleine verkeersmaatregelen.
- De wegen worden jaarlijks door de eigen dienst visueel geïnspecteerd.
- Op basis van de beschikbare budgetten wordt onderhoud uitgevoerd.
- De beheerplannen dorpsbosjes en de inventarisatie van de ecologische waarde van bermen worden uiterlijk 2011 opgeleverd.
- Minimaal 75% van het plantmateriaal wordt duurzaam ingekocht.
- In 2011 zal de maatschappelijke stage ingevoerd zijn.
- De zogenaamde Groene Kaart zal uiterlijk 2011 zijn opgeleverd, inclusief de inventarisatie waardevolle bomen.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	1.543.835	2.528.560	2.643.427	2.563.923	2.651.057	2.704.307
Structureel	1.216.607	114.867	-79.504	87.134	53.250	-21.942
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	2.760.442	2.643.427	2.563.923	2.651.057	2.704.307	2.682.365
BATEN						
Ongewijzigd beleid	1.415	1.415	1.415	1.415	1.415	1.415
Structureel	6.540	0	0	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	7.955	1.415	1.415	1.415	1.415	1.415
Per saldo nadelig	2.752.487	2.642.012	2.562.508	2.649.642	2.702.892	2.680.950
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6210100 Wegen en straten	1.272.801	1.415	-1.271.386
6210200 Weg- en straatmeubilair	82.739	0	-82.739
6210300 Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding	32.869	0	-32.869
6210400 Straatreiniging	37.069	0	-37.069
6210500 Openbare verlichting	179.482	0	-179.482
6211200 Verkeer en vervoer (incl.verk.veiligheid)	152.715	0	-152.715
6221100 Waterwegen en kades	103.810	0	-103.810
6560100 Openbaar groen	702.438	0	-702.438
Totaal	2.563.923	1.415	-2.562.508

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Goederen en diensten	-	161.133
Verrekening voorzieningen	-	6.979
Kapitaallasten	+	18.237
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	70.371
Totaal lasten	-	79.504

Programma 3 Economische zaken

Algemeen

Het doel van het programma is het behouden en zo mogelijk versterken van de economische structuur van de gemeente in het algemeen, en van de regionale kernfunctie van St.-Annaparochie in het bijzonder. Dit betekent dat in dit programma de focus ligt op faciliteren van zowel 'harde' (industriële) bedrijvigheid als 'zachte' (dienstverlenende) bedrijvigheid.

Het programma omvat: bedrijfscontacten, werkgelegenheidsbeleid, ontwikkeling en acquisitie bedrijventerreinen, en land- en tuinbouwontwikkeling.

Wat willen we in 2011 bereiken

- Uitbreiden van de bestaande bedrijvigheid.
- Aantrekken van nieuwe bedrijvigheid.
- Ontwikkelen van recreatieve / toeristische bedrijvigheid.
- Ontwikkelen van een leer- werkplein in relatie tot de onderwijscampus.
- Intensiever overleg met ondernemers en ondernemersverenigingen.
- Profileren en versterken van St.-Annaparochie als regionaal centrum.

Meetbare effecten in 2011

- Het aantal bedrijven in de gemeente.
- Het aantal arbeidsplaatsen.
- Het aantal potentiële vestigingslocaties, te onderscheiden naar nieuwe locaties en daartoe bestemde bestaande locaties.
- De consumentenoriëntatie op St.-Annaparochie.
- Het aantal overnachtingen in toeristische verblijfsaccommodaties.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Optieregeling bedrijventerreinen (Collegebesluit 01-1995)
- Regeling Verkoop bedrijventerreinen (Raadsbesluit 06-1995)
- Koersnotitie 2000+ (Raadsbesluit 05-2001)
- Revitaliseringsplan De Wissel (Raadsbesluit 12-2001)
- Startnotitie economisch beleid gemeente het Bildt (Raadsbesluit 09-2009)
- Convenant Bedrijventerreinen Rijk, IPO en VNG 2010 – 2012

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Convenant bedrijventerreinen

Rijk, IPO en VNG hebben eind 2009 een convenant ondertekend m.b.t regionale samenwerking tussen gemeenten bij (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen. De provincie heeft daarbij een regisserende rol. Na bestuurlijk overleg is door de provincie Fryslân een indeling in vier regionale samenwerkingsverbanden vastgesteld. Het Bildt is ingedeeld in de regio Noordwest. Per regio worden afspraken gemaakt over programmering en fasering van nieuwe bedrijventerreinen, herstructurering van verouderde terreinen etc.

Toerisme en recreatie

Op het vlak van recreatie en toerisme spelen diverse ontwikkelingen die vanuit economisch oogpunt van betekenis zijn. Het gaat met name om het bevaarbaar maken van de Noordelijke Elfstedenroute en uitwerking van nieuw gemeentelijk beleid m.b.t toerisme. Bij dit laatste wordt voortgeborduurd op de

in Middelsee verband vastgestelde visie op dit gebied.

Wat gaan wij er voor doen

- De gemeente stelt een kadernota economisch beleid vast, en een daarmee samenhangend actieprogramma.
- De gemeente presenteert zich in 2011 op de Bedrijven Contactdagen in het FECC en stimuleert ondernemers om daarin te participeren.
- De gemeente maakt met andere gemeenten in Noordwest afspraken over ontwikkeling van bedrijventerreinen in de regio. Bedrijventerrein De Wissel wordt daarin geprofileerd als locatie voor m.n. agri-gelieerde business.
- De gemeente ondersteunt ontwikkeling van het kernwinkelgebied overeenkomstig de kaders van de (ontwerp) structuurvisie St.-Annaparochie.
- De gemeente realiseert, zo mogelijk, een toeristische overstaptelek te Oudebildtziel.
- De gemeente initieert periodiek overleg met Ondernemersverenigingen.
- De gemeente promoot het Bildtse Startersfonds voor beginnende ondernemers.
- Het college van B&W legt tenminste 12 bedrijfsbezoeken af.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	68.977	436.762	380.927	94.701	94.042	93.593
Structureel	207.096	-55.835	-286.226	-658	-450	-40
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	276.073	380.927	94.701	94.042	93.593	93.553
BATEN						
Ongewijzigd beleid	87.995	270.204	226.229	16.778	16.778	16.778
Structureel	990.174	-43.975	-209.451	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	1.078.169	226.229	16.778	16.778	16.778	16.778
Per saldo nadelig	0	154.698	77.923	77.264	76.815	76.775
Per saldo voordelig	802.096	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6310100 Straatmarkten	250	0	-250
6310200 Bedrijfscontacten	34.631	0	-34.631
6310300 Werkgelegenheid, algemeen	25.578	0	-25.578
6310400 Kredietbank	1.495	1.026	-469
6311100 Marktgeden	0	700	700
6320100 Bedrijventerreinen	14.796	0	-14.796
6330100 Gasbedrijf	9.538	10.216	678
6340100 Verpachte gronden	8.412	4.836	-3.576
Totaal	94.700	16.778	-77.923

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Goederen en diensten	-	290.014
Overdrachten	-	330
Verrekening voorzieningen	-	359
Kapitaallasten	+	9.273
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	4.796
Totaal lasten	-	286.226
Opbrengst dividend	-	1.959
Goederen en diensten	-	5.144
Overdrachten	-	202.348
Totaal baten	-	209.451

Programma 4 Onderwijs

Algemeen

Het doel van dit programma is een bijdrage te leveren aan kwalitatief onderwijs teneinde een kansrijke ontwikkeling te bieden aan alle in de gemeente woonachtige kinderen en soms ook volwassenen.

Onderwijs zelf is primair een verantwoordelijkheid van de scholen en hun besturen. Het onderwijsbeleid wordt in hoofdzaak bepaald door de rijksoverheid. De rol van de gemeente richt zich met name op het lokaal onderwijsbeleid (zoals de huisvesting van scholen, het onderwijsachterstandenbeleid, de schoolbegeleiding, leerlingenvervoer, leerplicht etc.). Verder biedt de gemeente in regionaal verband mogelijkheden voor onderwijs aan volwassenen.

Het programma omvat basisonderwijs, gymnastiekonderwijs, huisvestingsvoorzieningen, onderwijsbegeleiding, leerlingenvervoer, onderwijsachterstandenbeleid en onderwijs aan volwassenen.

Wat willen we in 2011 bereiken

- Adequate en aan de hedendaagse eisen tegemoet komende onderwijshuisvesting.
- Voorzieningen voor primair onderwijs in alle dorpen voor zover er een toereikend leerlingenpotentieel aanwezig is.
- Behoud van de beide vestigingen voor voortgezet onderwijs.
- Gelijke kansen op onderwijs voor alle jongeren.
- Vermindering van onderwijsachterstanden.
- Vermindering van voor-en vroegtijdige schooluitval.
- Meer deelname aan volwasseneneducatie, met name op het onderdeel laaggeletterdheid.
- Efficiënt en effectief vervoer van leerlingen die op scholen voor speciaal onderwijs zijn aangewezen.

Meetbare effecten in 2011

- Ten opzichte van 2009 10% minder leerlingen die voortijdig de school verlaten zonder startkwalificatie.
- Ten opzichte van 2009 20% meer laaggeletterden die volwassenenonderwijs volgen.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Coalitieakkoord 2010-2014
- Perspectiefnota's 2010 t/m 2013 en 2011 t/m 2014
- Integraal Onderwijshuisvestingsplan c.q. toekomstvisie basisonderwijs 2011 t/m 2014 (Raadsbesluit najaar 2010)
- Notitie lokaal onderwijsbeleid (Raadsbesluit 06-2005)
- Notitie schoolzwemmen basisscholen (Raadsbesluit 07-2002)
- Verordening Leerlingenvervoer (Raadsbesluit 09-2007)
- Uitwerkingdocument Onderwijsachterstandenplan 2011 t/m 2014 (raadsbesluit najaar 2010)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Bredeschoolontwikkeling

In de afgelopen jaren zijn alle basisscholen op het Bildt aangepast aan de huidige onderwijskundige eisen. Daarbij is tot nu toe nog weinig aandacht besteed aan de zgn. bredeschoolontwikkeling. Directe

noodzaak daartoe was er niet. Er is echter een trend dat in met name de kleinere dorpen het steeds moeilijker wordt om allerlei aparte voorzieningen / accommodaties op het terrein van sport, sociaal cultureel werk, bibliotheekwerk, peuterspeelzalen etc. in stand te houden. De gemeente is van plan hieraan de komende jaren aandacht te besteden, in samenhang met de door de dorpen opgestelde dorpsvisies. Daarbij kan worden bezien in hoeverre meervoudig gebruik van schoolgebouwen mogelijk is, al dan niet gepaard gaande met uitbreiding van die gebouwen.

Toekomstvisie basisonderwijs

In navolging van de in 2008 voor het voortgezet onderwijs opgestelde toekomstvisie, is inmiddels de opstelling van een toekomstvisie voor het basisonderwijs in ontwikkeling. Hierin wordt ook het fenomeen “brede scholen” meegenomen. De visie vormt o.a de basis voor het op te stellen Integraal Huisvestingsplan Onderwijs voor de jaren 2011 t/m 2014. De behandeling door de raad van de toekomstvisie basisonderwijs en het IHP 2011-2014 zal naar verwachting in het najaar 2010 plaatsvinden.

Binnenmilieu en energiebesparing basisscholen

Door het rijk is, mede in het kader van de economische crisis, besloten om extra financiële middelen vrij te maken voor noodzakelijke verbetering van het binnenmilieu in schoolgebouwen, dit in samenhang met maatregelen gericht op energiebesparing.

Voor de basisscholen is in totaal (landelijk) een budget uitgetrokken van € 100 mln.

De gemeente het Bildt profiteert hiervan voor een bedrag van € 68.417. Voorwaarde hierbij is dat door de gemeente uit eigen middelen een bedrag van € 44.587 wordt bijgedragen. Hierdoor is in totaal een bedrag beschikbaar van € 112.964. In overleg met de schoolbesturen is inmiddels besloten dit bedrag in te zetten voor het aanbrengen van mechanische ventilatie in 14 lokalen van de openbare en bijzondere basisschool te St.-Annaparochie.

Door de schoolbesturen zijn voorts aanvragen bij de gemeente ingediend voor het optimaliseren van het binnenklimaat en het treffen van energiebeperkende maatregelen in de Bildtse basisscholen. Deze aanvragen zullen op hun haalbaarheid worden beoordeeld bij het nieuw vast te stellen Integraal Huisvestingsplan c.q. het Huisvestingsprogramma 2011.

Onderwijscampus

Door de raad werd op basis van de uitkomsten van een haalbaarheidsstudie, ingestemd met het instellen van vervolgonderzoeken naar de eventuele realisering van een Onderwijscampus voor het voortgezet onderwijs in St.-Annaparochie.

Van cruciaal belang hierbij is het genereren van noodzakelijke externe financiële bronnen, fondsen, subsidies en bijdragen. Hiervoor is in de haalbaarheidsstudie rekening gehouden met een bedrag van € 4,0 mln. Inmiddels zijn hiertoe de nodige stappen ondernomen in de richting van mogelijke subsidiënten. Een en ander zal uiteraard de nodige tijd kosten.

Afgewacht moet worden wat de daadwerkelijke resultaten zullen zijn van alle pogingen om zoveel mogelijk externe financiële bronnen aan te boren. Het streven is om eind 2010 de balans op te maken voor nadere besluitvorming door de gemeenteraad.

Zorg voor jongeren in en om school

Om ervoor te zorgen dat in 2011 alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs en het mbo een Zorg- en adviesteam (ZAT) hebben, wordt de zorg voor jongeren in en om school wettelijk vastgelegd. Onderwijsinstellingen moeten straks samenwerken met organisaties uit de jeugdketen en ontwikkelings- en opvoedrisico's vroegtijdig signaleren en melden.

Passend onderwijs

De term passend onderwijs staat voor een nieuwe ontwikkeling in het onderwijs: schoolbesturen worden verantwoordelijk om elke leerling van een passend onderwijsaanbod te voorzien. Centraal daarbij staat de verbetering van de kwaliteit van onderwijs aan zorgleerlingen en de vorming van regionale netwerken om tot een betere organisatie van onderwijs en zorg te komen.

Leerplicht/startkwalificatie

De gemeente is belast met de naleving van de leerplicht. In Middelsee-verband wordt bekeken of en zo ja in hoeverre het ambitieniveau in dezen zou moeten worden verhoogd en op welke wijze hierin zou kunnen worden samengewerkt.

Verder is ingaande het schooljaar 2007-2008 nieuwe wetgeving ingevoerd met betrekking tot de zgn. startkwalificatie.

Een en ander heeft tot doel zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt te laten halen. Na het beëindigen van de volledige leerplicht gaat een kwalificatieplicht gelden voor jongeren die:

- Nog geen 18 jaar zijn.
- Nog niet over een startkwalificatie beschikken en de volledige leerplicht al achter de rug hebben.

De kwalificatieplicht moet gezien worden als een aanvulling op de leerplicht en geldt voor jongeren van 16 tot 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben verworven. Bij de invoering van de kwalificatieplicht zal de partiële leerplicht verdwijnen.

Kleine scholen

De landelijke trend is dat het aantal basisschoolleerlingen de komende jaren iets zal dalen.

Dientengevolge en mede door de vergrijzing van de bevolking, zal het aantal kleine scholen op het Bildt iets toenemen. Deze zullen direct nog niet in de gevarenzone terecht komen, maar het is wel een ontwikkeling die in de gaten moet worden gehouden. Voor zover mogelijk kan daarbij samenwerking met andere scholen worden overwogen.

Onderwijsachterstandenbeleid

Door de gemeente wordt reeds vele jaren onderwijsachterstandenbeleid gevoerd.

Dit beleid richt zich met name op het terugdringen van taalachterstanden en andere ontwikkelingsachterstanden bij kinderen in de peuterleeftijd. Daartoe worden zowel op de peuterspeelzalen als op de in de gemeente aanwezige kinderdagverblijven speciale programma's aangeboden voor de tot de doelgroep behorende kinderen. Daarnaast wordt met een bijdrage van de gemeente de zgn. schakelklas op de AZC-School in stand gehouden.

Inmiddels is op dit terrein een nieuwe wettelijke regeling tot stand gekomen, de zgn. Wet OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie). Deze wet stelt tal van (nieuwe) eisen aan het onderwijsachterstandenbeleid.

Insteek daarbij is om in elk geval te komen tot een harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzalen en kinderdagverblijven e.d.)

De nieuwe wettelijke regeling treedt gefaseerd in werking met als einddatum 1 augustus 2011.

Wat gaan wij er voor doen

Realiseren van adequate huisvestingsvoorzieningen

- Het voorzien in adequate huisvesting van de scholen voor primair- en voortgezet onderwijs.
- Het behartigen van deze taak uitvoeren aan de hand van drie beleidsinstrumenten, nl.:
 - * De verordening voorziening huisvesting onderwijs het Bildt;
 - * Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2011-2014;
 - * Het jaarlijks vast te stellen Huisvestingsprogramma.
- Het uitvoeren van jaarlijks noodzakelijk (groot) onderhoud aan basisscholen.
- Het voorzien in oplossing van de huisvestingsknelpunten CSG Ulbe van Houtenschool (maakt deel uit van het campusonderzoek).

Leerlingenvervoer

- Het toepassen van de Verordening leerlingenvervoer.

Het leerlingenvervoer is bij gemeentelijke verordening geregeld. Het beleid is in 2007 bijgesteld, met name wat betreft de aan het taxivervoer te stellen voorwaarden. Uit oogpunt van kostenbesparing wordt het vervoer tezamen met andere gemeenten aanbesteed.

Onderwijsachterstandenbeleid

- Het inventariseren van gevolgen van de nieuwe wettelijke regeling en eventueel aanpassen van beleid.

De Wet OKE betekent dat de gemeente het onderwijsachterstandenbeleid moet heroverwegen. Zo mogelijk in Middelseeverband worden de gevolgen van de nieuwe wettelijke regeling in kaart gebracht en de wijze waarop daar beleidsmatig moet worden gereageerd.

Schoolbegeleiding

- Het faciliteren van schoolbegeleiding.

Door de gemeente worden jaarlijks aan de basisscholen middelen ter beschikking gesteld voor begeleidings- en ontwikkelingsactiviteiten, advisering, informatieverstrekking en evaluatie, alsmede activiteiten die een optimale schoolloopbaan van leerlingen bevorderen (o.a. de zgn. schoolonderzoeken).

Bestrijding voor- en vroegtijdige schooluitval

- Het handhaven van de leerplicht.

De invoering van de startkwalificatie biedt kansen om de voor- en vroegtijdige schooluitval te verminderen. De gemeente zal in het kader van leerplichthandhaving in samenwerking met het regionaal meld- en coördinatiepunt voortijdige schoolverlaters (RMC) beoordelen welke aanvullende activiteiten door de gemeente kunnen worden ontwikkeld.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	1.499.981	1.634.770	1.495.753	1.572.174	1.557.546	1.648.987
Structureel	63.480	-139.017	76.420	-14.628	91.442	47.334
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	1.563.460	1.495.753	1.572.174	1.557.546	1.648.987	1.696.321
BATEN						
Ongewijzigd beleid	209.955	307.801	76.301	101.714	101.714	101.714
Structureel	90.215	-231.500	25.413	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	300.170	76.301	101.714	101.714	101.714	101.714
Per saldo nadelig	1.263.290	1.419.452	1.470.460	1.455.832	1.547.273	1.594.607
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6420150 Gymnastiekonderwijs openbare basisscholen	131.485	5.280	-126.205
6421120 Huisvestingsvoorzieningen openb.basisscholen	265.854	0	-265.854
6422150 Gymnastiekonderwijs bijz.basisscholen	134.366	9.984	-124.382
6423100 Huisv.voorzieningen bijz.basisscholen	306.040	0	-306.040
6441100 Huisv.voorzieningen openb.voortgezet onderwijs	116.697	0	-116.697
6443100 Huisv.voorzieningen bijz.voortgezet onderwijs	87.688	0	-87.688
6480100 Gemeentelijk onderwijsbeleid	46.662	0	-46.662
6480200 Onderwijsbegeleiding	49.302	0	-49.302
6480300 Leerlingenvervoer	192.855	11.450	-181.405
6480400 Uitvoering leerplicht	55.221	0	-55.221
6480500 Overige onderwijsvoorzieningen	80.805	0	-80.805
6480700 Gem. Onderwijsachterstandenbeleid	105.198	75.000	-30.198
Totaal	1.572.173	101.714	-1.470.460

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Niet in te delen uitgaven	+	4.256
Goederen en diensten	+	11.892
Overdrachten	+	29.544
Verrekening voorzieningen	+	1.031
Kapitaallasten	+	27.861
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	1.837
Totaal lasten	+	76.421
Goederen en diensten	+	489
Overdrachten (m.n. doeluitkering Onderwijsachterstandenbeleid)	+	24.924
Totaal baten	+	25.413

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport

Algemeen

Het doel van dit programma is het initiëren en het in stand houden van voorzieningen op het gebied van welzijn, cultuur en sport. Deze voorzieningen vindt de gemeente met name belangrijk voor de maatschappelijke participatie en de leefbaarheid van de dorpen.

Dit programma omvat subsidiebeleid, recreatie en toerisme, sport, bibliotheekwerk, cultuur, kunstbeleid, muziekonderwijs, taalbeleid, erfgoedbeleid en de kulturele raad.

Wat willen we in 2011 bereiken

Sport

- Een vereenvoudiging van subsidievoorschriften en beleidsregels.
- Een kwalitatief goede en kwantitatief toereikende sportinfrastructuur.
- Een groter aantal mensen dat de Norm Gezond Bewegen haalt.
- Een betere aansluiting tussen school en sport.
- Een integraal sportbeleid dat uitdaagt tot actieve sportbeoefening.

Recreatie/Toerisme

- Een uitbreiding van het recreatieve aanbod voor inwoners van de gemeente.
- Een economische stimulans door versterking van het toerisme.
- Een duidelijke visie op ontwikkeling van toerisme en recreatie, onder meer voor wat betreft kampeerbeleid.

Cultuur

- Een vereenvoudiging van subsidievoorschriften en beleidsregels.
- Een stimulerend beleid gericht op zowel behoud als ontwikkeling van cultuur en cultuuruitingen.
- Het bevorderen van deelname door inwoners aan culturele uitingen, zowel actief als passief.
- Het bevorderen en instandhouden van waardevol erfgoed.

Meetbare effecten in 2011

Sport

- Een nieuwe ASV en beleidsregels.
- Het aantal deelnemers aan activiteiten in het kader van Go4Sport, onderscheiden naar doelgroepen jeugd, senioren en mensen met een beperking.
- Het percentage inwoners dat de Norm Gezond Bewegen haalt.

Recreatie en toerisme

- Een toename van (dag)recreatiemogelijkheden.
- Het aantal overnachtingen in toeristische verblijfsaccommodaties.

Cultuur

- Het aantal subsidieaanvragen voor culturele activiteiten.
- Het aantal deelnemers aan gesubsidieerde culturele activiteiten.
- Het aantal leden van verenigingen / organisaties op cultureel gebied.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Recreatie/Toerisme

- Kaderstellende notitie recreatie en toerisme (Raadsbesluit 02-1998)
- Beleidskader Toerisme en Recreatie het Bildt (Raadsbesluit 09-2008)
- Middelsee beleidsnota Recreatie en Toerisme (01-2010)

Bestuurlijke kaders – Cultuur

- Notitie Kunstbeleid (Raadsbesluit 12-1997)
- Kunst in bestemmingsplannen (Raadsbesluit 12-1997)
- Algemene Subsidie Verordening (Raadsbesluit 12-2007)
- Cultuurnota (Raadsbesluit 03-2001)
- Instellingsverordening Kulturele Raad (Raadsbesluit)
- Nota bibliotheekbeleid cluster Noordwest Fryslân (Raadsbesluit 25-11-2004)
- Taalnota Bildt Fries (Raadsbesluit)

Bestuurlijke kaders – Sport

- Sportnota (Raadsbesluit 11-2003)
- Projectplan Go4Sport (Raadsbesluit 2003)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Sport

Ook na het verlengingsjaar 2010 wordt Go4Sport voortgezet. Vanaf 1 januari 2011 wordt daarvoor gebruik gemaakt van een rijksbijdrage vanuit de ‘Impuls brede scholen, sport en cultuur’. In het kader van deze impulsregeling blijft de projectmedewerker Go4Sport aangesteld om voor de Middelsee Gemeenten projecten te initiëren.

Subsidiebeleid

In het kader van ‘minder en eenvoudiger regels’ is in het Bildt in 2010 gestart met herziening van de Algemene Subsidieverordening en de beleidsregels. Op dit moment van schrijven is het voornemen om de nieuwe ASV in 2010 en de nieuwe beleidsregels in 2011 ter behandeling aan de gemeenteraad voor te leggen. Een en ander geldt voor alle subsidies, dus ook voor subsidies die onder andere programma’s vallen.

Monumentenbeleid

Op basis van het verdrag van Malta moet in bestemmingsplannen aandacht worden geschonken aan archeologie. Daarnaast spelen andere aspecten een rol, zoals cultuur historisch landschap en gebouwde omgeving in brede zin. In 2010 is een gemeentelijke structuurvisie Cultuurhistorie in concept vastgesteld.

Wat gaan wij er voor doen

Sport

- De gemeente zet de beproefde activiteiten van GO4Sport voort, gericht op het onderwijs en sport(verenigingen)
- De gemeente stelt een nieuwe Sportnota vast.
- De gemeente onderzoekt mogelijkheden voor sportstimulering voor de doelgroep senioren.
- De gemeente implementeert de verdere samenwerking tussen Middelsee Gemeenten op het gebied van sport.
- De gemeente organiseert in samenwerking met onderwijs, sportverenigingen, jongerenwerk en GO4Sport activiteiten op de nieuwe SOP.

Recreatie en toerisme

- De gemeente stelt aansluitend op de Middelsee visie Recreatie en Toerisme uitvoeringsnotities op, in elk geval voor 'kamperen' en 'promotie'.
- De gemeente stelt het bestemmingsplan vast dat realisatie van dag- en verblijfsrecreatie op Zwarte Haan mogelijk maakt.
- De gemeente realiseert, zo mogelijk, een toeristische overstapplaats te Oudebildtziel.
- Afronden 2^e fase bevaarbaar maken Elfstedenroute.

Cultuur

- De gemeente stelt een nieuwe Cultuurnota vast.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	2.112.312	2.948.539	1.727.051	1.550.060	1.408.583	1.401.076
Structureel	828.388	-1.221.488	-176.991	-141.477	-7.508	-4.361
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	2.940.699	1.727.051	1.550.060	1.408.583	1.401.076	1.396.715
BATEN						
Ongewijzigd beleid	20.411	18.175	60.396	19.802	19.802	19.802
Structureel	-3.263	42.221	-40.594	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	17.148	60.396	19.802	19.802	19.802	19.802
Per saldo nadelig	2.923.551	1.666.655	1.530.258	1.388.781	1.381.274	1.376.913
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6510100 Openbaar bibliotheekwerk	290.394	0	-290.394
6511100 Muziekonderwijs	100.054	0	-100.054
6511300 Ontwikkelingssamenwerking	31.648	0	-31.648
6530100 Beleid en advies sport	16.535	0	-16.535
6530200 Subsidiëring sport	17.614	0	-17.614
6530400 Zwembad en sporthal	512.644	0	-512.644
6530800 IJsbanen	8.661	2.133	-6.528
6531100 Sportvelden	147.736	17.669	-130.067
6540100 Kunstbeleid algemeen	362	0	-362
6540200 Amateuristische kunstbeoefening	31.559	0	-31.559
6540300 Bevordering Bildtse/Friese taal	5.594	0	-5.594
6541100 Monumentenzorg (algemeen)	12.706	0	-12.706
6541101 Monumentenzorg (kerktoren Minnertsga)	15.455	0	-15.455
6541200 Documentatiecentra	9.679	0	-9.679
6541300 Overige cultuur en oudheidkunde	66.873	0	-66.873
6560300 Toeristische fiets- en wandelpaden	80.883	0	-80.883
6560500 Dagrecreatievoorzieningen	3.085	0	-3.085
6560700 Overige openlucht recreatie	6.147	0	-6.147
6560800 Bevordering toerisme	179.260	0	-179.260
6580100 Speelplaatsen	8.630	0	-8.630
6580200 Lokale omroep	4.540	0	-4.540
Totaal	1.550.059	19.802	-1.530.258

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Niet in te delen uitgaven (i.c. speelplaatsen)	-	24.153
Goederen en diensten	-	64.616
Overdrachten	-	108.060
Kapitaallasten	+	2.312
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	17.526
Totaal lasten	-	176.991
Goederen en diensten	-	594
Overdrachten (i.c. incidentele bate 2010)	-	40.000
Totaal baten	-	40.594

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Algemeen

Doel van dit programma is er aan bij te dragen dat het voor iedere burger mogelijk is om deel te nemen aan de samenleving.

Het programma omvat de volgende beleidsterreinen:

A. Sociale voorzieningen¹:

- Werk
- Inkomen
- Bijzondere Bijstand
- Minimabeleid
- Schuldhulpverlening
- Opvang Asielzoekers
- Inburgering
- Kinderopvang (doelgroepen)
- Vervoersvoorzieningen gehandicapten

B. Maatschappelijke dienstverlening:

- Jeugd- en jongerenwerk
- Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- Opvang asielzoekers
- Ouderenwerk
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Sociale werkvoorziening

Wat willen we in 2011 bereiken

Minimabeleid

- - Een betere materiële positie van inwoners met een minimum inkomen.
- Een beter sociaal en financieel functioneren van inwoners met een minimum inkomen.
- - Participatie van bewoners van het AZC in de Bildtse samenleving.

Kwijtschelding belastingen

- Een betere materiële positie van inwoners met een minimum inkomen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- Inwoners kunnen (blijven) meedoen in de samenleving.
- Inwoners met een beperking kunnen lang zelfstandig blijven in hun eigen omgeving.
- Een goede sociale structuur in de samenleving, waarin vrijwilligers en mantelzorgers de spil vormen.

Jeugd- en jongerenwerk

- Een gezonde leefstijl van kinderen en jongeren.
- Goede ontwikkeling, opleiding en vorming van kinderen en jongeren.
- Participatie van jongeren in de samenleving.
- Goede voorzieningen voor vrijetijdsbesteding.
- Ketenpartners die goed met elkaar samenwerken.

¹ Betreft de taken ondergebracht bij de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân. Hiervoor wordt korthedshalve verwezen naar de programmabegroting van de Dienst inclusief de daarin genoemde indicatoren.

Peuterspeelzaalwerk

- Een kwantitatief en kwalitatief goed aanbod van peuterspeelzaalwerk.
- Alle kinderen van 2 tot 4 jaar bezoeken een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf.
- Vroegtijdige onderkenning leerachterstanden.

Algemeen maatschappelijk werk

- Beter persoonlijk en sociaal functioneren van inwoners individueel en/of in relatie tot hun sociale omgeving.

Opvang asielzoekers

- Participatie van bewoners van het AZC in de Bildtse samenleving.
- Huisvesting van statushouders en goede en snelle integratie in de Bildtse samenleving.

Ouderenwerk

- Blijvende persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie van inwoners vanaf 55 jaar.

Sociale werkvoorziening

- Ontwikkeling en participatie in werk voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Meetbare effecten in 2011

Minimabeleid

- Het aantal bijstandsgerechtigden.
- Het aantal toekenningen voor diverse regelingen (sprokkelkosten, langdurigheidstoeslag, bijzondere bijstand, meedoen met de samenleving).

Kwijtschelding belastingen

- Het aantal toekenningen.

Wet maatschappelijke ondersteuning

- Het aantal toekenningen voor diverse voorzieningen (vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen, huishoudelijke hulp enz.).
- Het aantal gemelde vacatures bij de Vrijwilligerscentrale.
- Het aantal deelnemers aan de jaarlijkse 'dag van de mantelzorg'.

Jeugd en Jongerenwerk

Gelet op de breedte van dit taakveld wordt verwezen naar de kadernota 'jeugd in beeld' en de daarin per thema verwoorde prestaties / indicatoren.

Peuterspeelzaalwerk

- Het aantal kinderen dat een peuterspeelzaal bezoekt.
- Het aantal kinderen dat deelneemt aan het taalprogramma 'Puk & Co'.

Algemeen maatschappelijk werk

- Het aantal toegekende hulpverleningseenheden.

Opvang Asielzoekers

- Het aantal gebruikers aan de 'regeling maatschappelijke participatie'.
- Het aantal gehuisveste statushouders.
- Het aantal inburgeringstrajecten.

Ouderenwerk

- Het aantal deelnemers aan dagopvangactiviteiten Zorgcentrum het Bildt.
- Het aantal deelnemers aan cursussen / activiteiten Stichting Welzijn Ouderen.

Sociale werkvoorziening

- Het aantal werknemers met een indicatie via de WSW.
- Het aantal inwoners op de wachtlijst met WSW-indicatie.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Minimabeleid

- Programmabegroting Dienst SoZaWe Noardwest Fryslân

Bestuurlijke kaders – Kwijtschelding belastingen

- Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid (Raadsbesluit 11-2005)

Bestuurlijke kaders – Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- Visie- en Beleidsdocument WMO “Door Maatwerk Betere Zorg” Dienst SoZaWe (Raadsbesluit 07-2006)
- Visie- en Beleidsdocument WMO gemeente het Bildt (Raadsbesluit 07-2006)
- WMO-notitie over respectievelijk Mantelzorg, Vrijwilligersbeleid en Burgerparticipatie (Raadsbesluit 12-2007)

Bestuurlijke kaders – Jeugd- en jongerenwerk

- Nota integraal jeugdbeleid 2009 t/m 2013 (Raadsbesluit 12-2008)
- Subsidiebeleidsregels (Raadsbesluit 12-2007 en 12-2008)

Bestuurlijke kaders – Peuterspeelzaalwerk

- Professionalisering peuterspeelzaalwerk (Raadsbesluit 2003)
- Wet Oke

Bestuurlijke kaders – Kinderopvang

- Wet Kinderopvang

Bestuurlijke kaders – Algemeen maatschappelijk werk

- Subsidiebeleidsregels (Raadsbesluit 12-2007)

Bestuurlijke kaders – Sociale werkvoorziening

- Kadernota Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) (Raadsbesluit 09-2007)

Bestuurlijke kaders – Opvang asielzoekers

- Bijdrageregeling maatschappelijke activiteiten en sportactiviteiten voor de bewoners van het AZC (Raadsbesluit 04-2004)

Bestuurlijke kaders – Ouderenwerk

- Nota ouderenbeleid (Raadsbesluit 07-1992)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Gemeenten krijgen te maken met verdere verschuiving op het grensvlak van WMO en o.a AWBZ. Er zal versoering AWBZ en overheveling van verantwoordelijkheden naar gemeenten optreden. Gemeenten worden steeds meer het loket voor mobiliteitshulpmiddelen. Uit jurisprudentie is de lijn af te leiden, dat de rechter nadrukkelijk toetst of ondersteuning de individuele beperkingen adequaat compenseert. Voor gemeenten houdt dit in, dat er vooral vraaggericht oplossingen geboden moet worden: samen met de burger bekijken welke oplossing het beste past. Bij mogelijke oplossingen is ook de inzet van mantelzorg of vrijwilligers aan de orde.

Jeugd en Jongeren

Eind 2011 moeten alle gemeenten een CJG hebben. Het werken met een Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg is verplicht gesteld, evenals toepassing van de Verwijsindex Risico- jongeren. Er is een wetsontwerp gereed dat gemeenten en organisaties verplicht om afspraken te maken over een sluitende aanpak van de jeugdzorg. De regierol komt bij gemeenten te liggen. De VNG pleit voor decentralisatie van (alle) jeugdzorgtaken van provincie naar gemeenten. Te verwachten is dat de Rijksoverheid deze lijn .

Peuterspeelzaalwerk

De opzet en inrichting van het peuterspeelzaalwerk was tot nu toe een gemeentelijke aangelegenheid. Dat is echter verleden tijd nu door het Parlement de zgn. Wet OKE is aangenomen (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie).

Deze wet regelt allereerst dat peuterspeelzalen aan kwaliteitseisen moeten voldoen die gelijkwaardig zijn aan die voor de kinderdagverblijven. De kwaliteitseisen voor kinderopvang zijn grotendeels in landelijke wetgeving verankerd. Peuterspeelzaalwerk is tot nu toe daarentegen decentraal geregeld en kent over gemeenten vaak grote verschillen in organisatie, kwaliteit en kosten voor de ouders. Door voor peuterspeelzalen landelijke kwaliteitseisen in de wetgeving op te nemen die vergelijkbaar zijn met de eisen voor kinderopvang, wordt de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk in het hele land op gelijk niveau gebracht.

De kwaliteitseisen voor het regulier peuterspeelzaalwerk worden door de Wet OKE de volgende:

- De leidster-, kindratio bedraagt 1 leidster op maximaal 8 kinderen.
- De groepsgrootte is maximaal 16 kinderen.
- Op elke groep is er minimaal 1 beroepskracht met opleidingsniveau PW-3

Daarnaast worden de nodige eisen gesteld aan de huisvesting, de veiligheid, de gezondheid, de hygiëne etc. De nieuwe Wet OKE zal gefaseerd in werking treden met als einddatum 1 augustus 2011. Om aan de aangescherpte nieuwe eisen te voldoen, wordt de gemeente daarin financieel gecompenseerd door middel van een decentralisatie-uitkering Gemeentefonds.

Kinderopvang

Ingevolge de Wet Kinderopvang is gemeente verantwoordelijk voor toezicht en handhaving bij kinderopvangvoorzieningen. Jaarlijks moeten alle voorzieningen geïnspecteerd worden. De GGD voert deze inspecties uit.

Per 1 januari 2010 is de Wet Kinderopvang gewijzigd. Er zijn nieuwe regels voor gastouders, die hogere eisen stellen aan zowel de bureaus als de gastouders. Gemeenten hebben de taak om hierop toe te zien en gastouder(bureau's) die aan de eisen voldoen, voor 1 januari 2011 te doen registreren in een landelijk register.

Opvang Asielzoekers

Er is nieuwe wetgeving in voorbereiding met als doel de asielprocedure te wijzigen: korter en effectiever. Mensen die niet voor asiel in aanmerking komen moeten dit snel weten. De verwachting is dat daarmee een beter sluitende asielketen tot stand komt. Tussen VNG en Rijksoverheid is de afspraak gemaakt, dat gemeenten per 1 januari 2010 geen noodopvang meer bieden.

In 2010 is de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatie Voorzieningen ingevoerd. Deze Wet verplicht de gemeente om burgers laagdrempelig toegang te verlenen om een klacht inzake discriminatie in te dienen.

Ouderenwerk

Met ingang van juli 2010 zijn gemeenten verplicht om preventieve maatregelen te nemen met het oog op de gezondheid van 65-plussers. Deze verplichting kan worden gekoppeld aan bestaande voorzieningen op het gebied van de (preventieve) gezondheidszorg.

Wat gaan wij er voor doen

Minimabeleid

- De gemeente bevordert via de Dienst SoZaWe benutting van regelingen in het kader van het minimabeleid.
- De gemeente bevordert benutting van de gemeentelijke bijdrageregeling voor de bewoners van het AZC.

Kwijtschelding belastingen

- De gemeente bevordert benutting van de kwijtscheldingsregeling voor inwoners met een inkomen op 100% van de bijstandnorm.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- De gemeente stelt een WMO-notitie Ouderenbeleid vast.
- De gemeente initieert evaluatie van de werkwijze (regie, kanteling naar vraaggericht aanbod) met betrekking tot de WMO, zo mogelijk samen met de gemeenten vertegenwoordigt in de Dienst SoZaWe.

Jeugd- en jongerenwerk

- De gemeente bevordert sluitende afstemming binnen het CJG tussen scholen en de zorgstructuur.
- De gemeente onderzoekt wat nodig is om de aansluiting tussen onderwijsniveau en onderwijskeuze van leerlingen te verbeteren.
- De gemeente start, in samenwerking met de scholen voor voortgezet onderwijs, met een jongerengemeenteraad als educatief instrument.

Peuterspeelzalen

- De gemeente stelt, zo mogelijk in Middelseeverband, onderzoek in naar de gevolgen voor de gemeente van de nieuwe Wet OKE. Dit wordt in nauwe samenspraak met de hierbij betrokken partijen opgepakt.
- De gemeente stelt, op basis van vorenbedoeld onderzoek, aangepast gemeentelijk beleid voor de peuterspeelzalen vast.

Kinderopvang

- De gemeente voert toezicht en handhaving kinderopvang uit, inclusief de gastouderopvang.
- De gemeente voert door de Dienst SoZaWe de 'werkgeversfunctie' uit ten behoeve van kinderopvang voor de doelgroep.

Opvang asielzoekers

- De gemeente oriënteert zich op de toekomst van het AZC in St.-Annaparochie.
- De gemeente bevordert benutting van de gemeentelijke bijdrageregeling voor de bewoners van het AZC.
- De gemeente huisvest statushouders conform taakstelling.
- De gemeente faciliteert inburgering voor statushouders.

Ouderenwerk

- De gemeente stelt een WMO-notitie Ouderenbeleid vast.

Sociale werkvoorziening

- De gemeente zorgt voor zo groot mogelijke plaatsing van WSW-geïndiceerde inwoners.

Participatiefonds

- Het bevorderen van inburgering, educatie en participatie.

Om mensen gemakkelijker aan een baan te helpen en om inburgering, educatie en maatschappelijke participatie te bevorderen, heeft het kabinet het geld voor het volwassenenonderwijs en inburgering gebundeld met het re-integratiebudget (Wet Werk en Bijstand) in een fonds voor participatie. Daarmee hebben gemeenten meer ruimte om zelf beleidsafwegingen te maken en om mensen een aanbod te doen dat past bij het persoonlijke situatie (maatwerk). Voor 2011 zijn gemeenten nog wel verplicht om het geld voor volwasseneneducatie te besteden bij de Regionale Opleidingencentra (ROC's).

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	9.267.916	9.612.976	9.261.158	9.735.550	9.723.457	9.721.869
Structureel	-311.514	-351.818	474.392	-12.092	-1.588	-739
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	8.956.403	9.261.158	9.735.550	9.723.457	9.721.869	9.721.130
BATEN						
Ongewijzigd beleid	6.099.232	6.209.735	5.373.016	5.919.554	5.919.554	5.919.554
Structureel	-295.797	-836.719	546.538	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	5.803.435	5.373.016	5.919.554	5.919.554	5.919.554	5.919.554
Per saldo nadelig	3.152.967	3.888.142	3.815.996	3.803.903	3.802.315	3.801.576
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6610100 Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid	59.749	0	-59.749
6610800 Programma Inkomen	3.729.215	3.236.931	-492.284
6611100 Sociale werkvoorziening	1.566.480	1.531.480	-35.000
6614100 Bijzondere bijstand	151.565	10.000	-141.565
6614200 Kwijtschelding belastingen	85.583	0	-85.583
6614300 Minimabeleid	64.286	0	-64.286
6620100 Algemeen maatschappelijk werk	122.253	0	-122.253
6620200 Schuldhulpverlening	125.886	0	-125.886
6620300 Ouderenwerk	201.766	0	-201.766
6620700 Vrijwilligerswerk en Mantelzorg	36.655	0	-36.655
6621400 Opvang asielzoekers (AZC St. Annaparochie)	49.725	76.110	26.385
6622100 Huishoudelijke verzorging	1.160.223	100.818	-1.059.405
6623100 Participatievoorzieningen	1.246.892	964.215	-282.677
6630100 Jeugd- en jongerenwerk	159.258	0	-159.258
6630300 Samenlevingsopbouwwerk	79.086	0	-79.086
6650100 Kinderopvang	6.628	0	-6.628
6650200 Peuterspeelzalen	145.523	0	-145.523
6650300 Kinderopvang doelgroepen (WBK)	15.883	0	-15.883
6652100 Voorzieningen gehandicapten	728.896	0	-728.896
Totaal	9.735.550	5.919.554	-3.815.996

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Niet in te delen uitgaven	-	68.781
Goederen en diensten	+	99.004
Overdrachten	+	450.592
Kapitaallasten	-	17
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	6.406
	Totaal lasten	+ 474.392
Goederen en diensten	+	1.925
Overdrachten	+	544.613
	Totaal baten	+ 546.538

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Algemeen

Het programma omvat zorg voor:

1. Volksgezondheid (inclusief jeugdgezondheidszorg),
2. Riolering,
3. Milieu,
4. Afvalinzameling en –verwerking,
5. Toezicht en handhaving,
6. Begraafplaatsen.

Bij toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving betreft dit de onderdelen bouw, milieu, ruimtelijke ordening, veiligheid en Algemeen Plaatselijke Verordening. De werkzaamheden worden in samenwerking uitgevoerd met de Middelsee Gemeenten.

De uitvoering van een deel van de toezichtstaak, te weten de contrôles op de naleving van de gebruiksvergunning door het Brandpreventiebureau, is hier buiten beschouwing gelaten. Hiervoor wordt verwezen naar programma 1.

Wat willen we in 2011 bereiken

Volksgezondheid

- Betere medische gezondheid van alle inwoners.
- Betere mogelijkheden om lichamelijk, geestelijk en sociaal te kunnen functioneren.

Riolering

- Doelmatig verzamelen van afvalwater en afvoeren naar de rioolzuivering.
- Voorkomen van ongewenste emissies naar het oppervlaktewater, bodem en grondwater.
- Voorkomen van wateroverlast.
- Voldoen aan de wettelijke eisen die er aan de kwaliteit van het water worden gesteld.
- Minder hemelwater in de riolering.

Milieu

- Duurzaam beschermen en verbeteren van de milieukwaliteit van het Bildt, met extra aandacht voor de taken geluid, licht, lucht, gezondheid en afval tot en met 2011.

Toezicht en handhaving

- Kwaliteitsverbetering voor deze taak en voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen.
- Het scheppen van meer duidelijkheid en meer eenduidigheid op het gebied van de handhavingstaken.
- Verbetering van het naleefgedrag.

Begraafplaatsen

- Kwalitatief goed beheer van de bestaande begraafplaatsen tegen acceptabele kosten en met voldoende aandacht voor de arbeidsomstandigheden.

Meetbare effecten in 2011

- Gezondheidssituatie volwassenen en jongeren (zie SES-indicatoren in de gemeentelijke kadernota Volksgezondheid).
- Aantal actuele vergunningen en meldingen verleend aan bedrijven die vallen onder het regime van de Wet milieubeheer.
- Aantal bodemonderzoeken, -saneringen en kwaliteitskeuringen.
- Aantal kilogram afval dat ten minste (on)gescheiden wordt ingezameld.
- Oordeel VROM mbt tot kwaliteit en of wordt voldaan aan landelijke kwaliteitseisen.

- Minder aantal geconstateerde overtredingen.

Cijfermatige uitwerking:

<u>Aantal (per jaar)</u>	<u>Periode: 2009 - 2011</u>
Aantal vergunningen (stuks p.j.)	6 - 8
Aantal meldingen (stuks p.j.)	40 - 50
Aantal bedrijven Wet milieubeheer (stuks p.j.)	590
Aantal bodemonderzoeken (stuks p.j.)	30 – 35
Aantal bodemsaneringen (stuks p.j.)	0 - 1
Aantal kwaliteitskeuringen (stuks p.j.)	3 - 6
Aantal kilogram restafval (ton p.j.)	2.200 - 2.700
Aantal kilogram gescheiden afval (ton p.j.)	3.300 – 4.000
Totaal aantal kilogram afval (ton p.j.)	5.500 – 6.700
Afvalscheiding (percentage)	60%

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Publieke gezondheidszorg

- Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid “het Bildt: een gezonde(re) gemeente” van 2004 t/m 2007 (Raadsbesluit 06-2004)
- Kadernota Volksgezondheid 2009-2012 (Raadsbesluit 07-2009)
- Kadernota ‘jeugd in beeld’ (Raadsbesluit 12-2008)

Bestuurlijke kaders – Riolerings

- Gemeentelijk Rioleringsplan, GRP 2008/2012
- Basisrioleringsplannen

In het GRP is het rioleringsbeleid vastgelegd en wordt invulling gegeven aan de (wettelijke) planverplichting. Per dorp is een basisrioleringsplan (BRP) vastgesteld, afgestemd op het GRP.

Bestuurlijke kaders – Milieu

- Milieubeleidsplan gemeente het Bildt van 2008 t/m 2011 (Raadsbesluit 06-2008)
- Milieuprogramma gemeente het Bildt 2008
- Bodembeheersplan gemeente het Bildt van 2006 t/m 2010 (Collegebesluit 05-2006)
- Afvalscheiding en -preventieplan gemeente het Bildt van 2005 t/m 2008 (Raadsbesluit 09-2005)
- (Zwerfafvalbeheersplan gemeente het Bildt van 2007 t/m-2010 (collegebesluit 09-2007)
- (Lichthinderbeleidsplan gemeente het Bildt 2007 e.v. (raadsbesluit 04-2007)

Bestuurlijke kaders – Toezicht en handhaving

- Handhavingsbeleid fysieke leefomgeving (Raadsbesluit 11-2004)

Bestuurlijke kaders – Begraafplaatsen

- Nota begraafplaatsen "Begraven op het Bildt" (Raadsbesluit 09-2005)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Publieke gezondheidszorg

De rol van de gemeente op het terrein van gezondheidszorg is geregeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg) Het beleid wordt uitgevoerd door de GGD in samenwerking met de geestelijke gezondheidszorg, eerstelijnszorg enz. Aan de Wpg is in 2010 een artikel toegevoegd dat gemeenten verplicht om een beleid gericht op preventieve maatregelen voor 65-plussers te voeren. De publieke gezondheidszorg en WMO liggen in elkaars verlengde. Met veel terreinen is er samenhang, bijvoorbeeld met sportstimulering (tegengaan overgewicht) of met jeugdbeleid (tegengaan alcoholgebruik)

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is gericht op preventieve screening van alle kinderen en vroegtijdige signalering van risico's. Het zgn. uniforme deel bevat maatregelen voor alle kinderen in Nederland, zoals vaccinatie. In het maatwerkdeel worden afspraken neergelegd die de gemeente het Bildt belangrijk vindt, zoals pedagogische thuisbegeleiding. Met ingang van 1 januari 2009 is de Hulpverleningsdienst, waar de GGD Fryslân onderdeel van uit maakt, verantwoordelijk voor de gehele JGZ.

Riolering

In 2008 is het verbrede GRP vastgesteld in de raad van de gemeente het Bildt. De nadruk ligt op het verder terug dringen van de emissies. Zeer nauw verweven met de riolering is de kwaliteit oppervlaktewater, en hieraan wordt de komende jaren steeds hogere eisen gesteld. In de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn hiervoor de lijnen en verantwoordelijkheden uitgezet. In samenwerking met het Wetterskip worden de te treffen maatregelen per gemeente bepaald. In tegenstelling tot eerdere verwachtingen zijn de door de gemeente uit te voeren maatregelen in het kader van het KRW nihil. Deze maatregelen zijn meegenomen in het eind 2008 vastgestelde GRP. De in dit kader te nemen maatregelen op het Bildt zullen in de loop der jaren, in samenspraak met de gemeente het Bildt, door en namens het Wetterskip worden uitgevoerd.

Milieu

De werkingsduur van het bestaande gemeentelijk milieubeleidsplan loopt van 2008 tot en met 2011. Met ingang van 2008 e.v. is het meerjarige perspectief m.b.t. het toekomstig milieubeleid opnieuw geformuleerd en bestuurlijk vastgesteld, met in achtneming van onder meer de volgende trends:

- Met ingang van 2010 zal worden gewerkt met een nieuw wettelijk regime voor één integrale omgevingsvergunning met procedurele en voor zover mogelijk inhoudelijke koppeling tussen meerdere vergunningstelsels van verschillende beleidsterreinen.
- Aanpassing van de bodemregelgeving aan landelijke beleidsvernieuwingen. Het bodembeleid gaat zich richten op een bewuster en meer duurzaam gebruik van de bodem, waarbij de (gebruik)waarde van de bodem behouden moet blijven. Deels is dit uitgewerkt in het gemeentelijke bodembeheersplan t/m 2010. In 2011 bestaat het voornemen tot actualisatie van het beheersplan.
- Belangrijke toekomstige wijzigingen binnen het afvalbeleid zijn: verruiming van de beleidsvrijheid m.b.t. afvalinzameling, heroriëntatie van contractbeheer (o.a. voor inzameling en verwerking), toename afvalcomponenten (kunststof), aanpak van zwerfafval, wijziging van kostenverdeling en van wijze van doorberekening (producentenverantwoordelijkheid) binnen het afvalbeheer.
- Wijziging wetgeving (deregulering) en daardoor wijziging van inhoudelijke rol die gemeenten hoogstwaarschijnlijk gaan krijgen bij de invulling van milieuthema's zoals klimaat- en geluidbeleid op lokaal niveau voor 2009 e.v.
- Invoering zorgplicht voor actieve openbaarheid en ontsluiting van milieukwaliteitinformatie (via website of register) voor inwoners.
Versterking van de (inhoudelijke en financiële) samenhang en afweging tussen milieu met andere beleidsvelden (natuur en ruimtelijke ordening).

Toezicht en handhaving

In het kader van de Wabo veranderen er in de vergunningverlening zaken die hun weerslag hebben op toezicht en handhaving.

Begraafplaatsen

In relatie tot de nota "begraven op het Bildt" zou in 2009 in vaststelling van een uitvoeringsnota voorzien, waaronder een nieuwe begraafplaatsenverordening. De nota is in 2010 aan de raad aangeboden. Deze heeft om aanvullende informatie gevraagd. Definitieve vaststelling in 2011.

Wat gaan wij er voor doen

Volksgezondheid

- De gemeente bevordert dat er, op basis onderzoek GGD, in alle basisscholen op het Bildt een gezond binnenmilieu is wat de gezondheid en de prestaties van de leerlingen ten goede komt.
- De gemeente stelt i.s.m de GGD een programma op met betrekking tot overgewicht en gezonde leefstijl van jeugd.
- De gemeente stelt een nieuwe WMO-notitie ouderenbeleid op.
- De gemeente zet het sportstimuleringsprogramma Go4Sport voort, gericht op het onderwijs en de sport(verenigingen).
- De gemeente onderzoekt te mogelijkheden voor sportstimulering voor de doelgroep senioren.

Riolering

- De gemeente doet onderzoek naar de toestand van de riolering, het uitvoeren van onderhoud, vervangings- en verbeteringsmaatregelen conform het GRP. De komende jaren zal de nadruk liggen op het afkoppelen van verharde oppervlakten.

Milieu

De gemeente voorkomt waar mogelijk nieuwe gevallen van milieuverontreiniging en bevordert het duurzaam beschermen/beheren en zo mogelijk verbeteren van de aanwezige milieukwaliteit(en), door vnl.:

- Erop toe te zien dat alle bedrijven (inclusief gemeentelijke bedrijfsvoering) beschikken over een actuele vergunning/melding binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen.
- Bij bouwen en ruimtelijke ontwikkelingen het gebruik van grond cq. de functie altijd te toetsen aan de actuele milieukwaliteit. Voor de bodemkwaliteit vindt dit plaats door uitvoering van het bodembeheersplan tot 2010. In 2011 is een actualisatie benodigd.
- Het voorkomen van zwerfafval.
- Het instandhouden van de bestaande wijze van afvalinzameling, en deze te verbeteren door heroriëntatie op het gebied van gescheiden inzameling en verwerking van componenten door uitvoering van de maatregelen opgenomen in het afvalscheiding en preventieplan tot en met 2008. In 2009 is opnieuw de koers bepaald in een nieuw plan.
- Actief beheer van milieukwaliteitinformatie door inventarisatie, registratie, beheer, periodiek actualisatie, (digitaal) ontsluiting en het geven van voorlichting. Het bodeminformatiesysteem en inrichtingenbestand wordt periodiek geactualiseerd door invoering van nieuwe informatie en verder uitgebouwd voor andere milieuthema's.

Toezicht en handhaving

- Het handhavingsbureau stelt jaarlijks een uitvoeringsprogramma op en brengt dit ten uitvoer.
- Het handhavingsbureau verbeterd de samenwerking en afstemming met overige handhavingpartners zoals Wetterskip, Provincie en politie.
- Het handhavingsbureau monitort de resultaten en geeft deze in de vorm van een jaarlijks verslag weer.
- Het handhavingsbureau voert preventief toezicht uit op basis van een vastgelegde frequentie.

Begraafplaatsen

Gewerkt wordt volgens de vastgestelde beleidslijn.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	3.185.671	2.925.674	2.961.445	2.728.134	2.777.455	2.765.382
Structureel	-125.062	35.771	-233.311	49.321	-12.073	49.839
Incidenteel	0	0	30.764	0	0	0
Nieuwe raming	3.060.610	2.961.445	2.758.898	2.777.455	2.765.382	2.815.221
BATEN						
Ongewijzigd beleid	1.938.712	2.070.192	2.118.726	2.155.459	2.203.416	2.251.471
Structureel	283.925	48.534	36.733	47.957	48.055	51.696
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	2.222.637	2.118.726	2.155.459	2.203.416	2.251.471	2.303.167
Per saldo nadelig	837.972	842.719	603.439	574.039	513.911	512.054
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6714100 Openbare gezondheidszorg	88.231	0	-88.231
6715100 Jeugdgezondheidszorg	251.845	142.230	-109.615
6716100 Centrum voor Jeugd en Gezin	101.031	71.024	-30.007
6721100 Afvalinzameling en -verwerking	1.102.303	46.767	-1.055.536
6722100 Riolen en rioolgemalen	718.789	0	-718.789
6723100 Milieu	290.610	0	-290.610
6723200 Ongediertebestrijding	1.040	0	-1.040
6724100 Begraafplaatsen/lijkbezorging	205.049	20	-205.029
6725100 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	0	1.088.078	1.088.078
6726100 Baten rioolrechten	0	677.000	677.000
6732100 Baten begraafplaatsrechten	0	130.340	130.340
Totaal	2.758.898	2.155.459	-603.439

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Niet in te delen uitgaven	-	19.901
Goederen en diensten	-	33.548
Overdrachten	-	23.519
Verrekening voorzieningen	+	6.218
Kapitaallasten	-	86.580
Verrekening kostenplaatsen en overige verrekeningen	-	45.217
	-	202.547
Rente en afschrijvingen	+	1.755
Goederen en diensten	+	39.219
Overdrachten	-	4.241
Totaal baten	+	36.733

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Algemeen

Het doel van dit programma is het bevorderen en instandhouden van een evenwichtig woon- en leefklimaat. Centraal staat de missie: “het Bildt, een ondernemende gemeente waar ruimte is voor een unieke leefomgeving en betrokken leefgemeenschappen”.

Daarbij wordt gezocht naar een balans tussen de volgende uitgangspunten:

- het behouden van de open ruimte,
- bouwen naar behoefte met aandacht voor specifieke doelgroepen,
- ruimte voor economische ontwikkeling,
- het faciliteren van bedrijvigheid en de aanwezigheid van voldoende voorzieningen

Dit programma omvat de gemeentelijke taken op het terrein van:

1. de ruimtelijke ordening (beheer, ontwikkeling, inrichting, bouwen) en
2. volkshuisvesting

Wat willen we in 2011 bereiken

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid:

- Adequaat, actueel en inzichtelijk ruimtelijk beleid op basis waarvan de gemeente zich kan ontwikkelen als woon-/ werkgemeente in een aantrekkelijk landschap.
- Meer aandacht voor het behoud en versterking van het unieke karakter van het Bildt (landschap, wonen en werken) en het behoud van het waardevolle erfgoed.
- Uitbouwen en versterken van de positie van St.-Annaparochie als regionaal centrum.
- Inspelen op ontwikkelingen in de landbouwsector (geen verdere glastuinbouwontwikkeling).

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid:

- Zorg dragen voor een evenwichtig en duurzaam aanbod op de Bildtse woningmarkt afgestemd op doelgroepen.
- Woningbouw meer in inbreidingsplannen, minder in uitbreidingen.
- Voorkomen verpaupering en leegstand.
- Afstemmen ruimtelijke ontwikkelingen (bestaande en toekomstige plannen) op verwachte bevolkingsontwikkeling ; krimp, vergrijzing en ontgroening. Maatwerk.

Meetbare effecten in 2011

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid

- In 2013 zijn de bestemmingsplannen geactualiseerd.
- In 2013 zijn de bestemmingsplannen gedigitaliseerd en beschikbaar voor de burger.
- In bestemmingsplannen zullen mogelijkheden worden opgenomen om het waardevolle erfgoed te behouden en te beschermen.
- In structuurvisies en bij de ontwikkeling van plannen zullen mogelijkheden worden opgenomen om de positie van St.-Annaparochie als regionaal centrum te versterken.

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid:

- Structuurvisie St.-Annaparochie
- Structuurvisie het Bildt
- Structuurvisie wonen

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Perspectiefnota's 2010 t/m 2013
- Collegeprogramma 2010-2014
- Bestemmingsplannen
- Notitie Versterking in het Buitengebied (Raadsbesluit van 02-1998)
- Notitie Intensieve Veehouderijbedrijven (Raadsbesluit van 03-1998)
- Handhavingsbeleid voor de fysieke leefomgeving (Raadsbesluit van 11-2004)
- Structuurvisie St.-Annaparochie (Raadsbesluit van 06-1999). Herziening in 2010/2011
- Beleidsvisie antenne-installaties mobiele telefoonverkeer (Raadsbesluit van 09-2000)
- Structuurvisie Wonen (herziening in 2010/2011)
- Woonplan (Raadsbesluit van 07-2001), herzien in 2007
- Planschadenotitie (Raadsbesluit van 10-2008)
- Welstandsnota (Raadsbesluit van 05-2004)
- Notitie erfgoedbeleid (2010)
- Convenant Wonen Noordwest Friesland

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid

Herziening Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO)

In 2011 zullen op basis van gewijzigde wetgeving structuurplannen in formele procedure worden gebracht.

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

In 2009 moesten gemeenten een Basis Gebouwen Registratie (BGR) en een Basis Registratie Adressen (BRA) in werking hebben. Door verschillende oorzaken is dat niet gelukt. Vanaf 01-2011 is de BAG operationeel en zijn wij aangesloten op de landelijke voorziening.

Actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen

Naar aanleiding van gewijzigd beleid als het Streekplan, de Nota Ruimte, e.d. moeten bestemmingsplannen voor 2013 geactualiseerd zijn en digitaal door de burger te raadplegen.

Handhaving (Zie Programma 7)

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid

- Structuurplan Wonen met aandacht voor specifieke doelgroepen en herstructurering. In 2011 kan het plan worden afgerond.
- Woningbouw in dorpen, waaronder St.-Annaparochie (Nije Kamers 3^e en 4^e fase en centrum West), Oudebildtzijl (uitbreiding), St-Jacobiparochie (vml sportvelden) en Van Wijngaardenstraat (starterswoningen).
- Ontwikkeling duurzaam bouwen.
- Ontwikkeling gemeentelijke Structuurvisie.
- Erfgoedbeleid
- Ontwikkeling Campusplan St.-Annaparochie

Wat gaan wij er voor doen

- De gemeente gaat de volgende bestemmingsplannen actualiseren en digitaliseren: Bildtdijken, St.-Jacobiparochie (dorp) en Minnertsga dorp. De actualisaties zijn in 2010 gestart en hebben hun doorwerking naar 2011 e.v.
- De gemeente stelt een gemeentelijke structuurvisie op. Plan van aanpak is opgesteld in 2010. Uitrol in 2011.
- De gemeente bereid in 2011 een planologisch kader St.-Annaparochie Zuidwest voor.
- De gemeente brengt de Structuurvisie wonen in 2011 in procedure.
- De gemeente brengt de Structuurvisie St.-Annaparochie in procedure.

- De gemeente werkt het Campusplan uit voor besluitvorming.
- De gemeente brengt de Structuurvisie Het Bildt in procedure.

Te realiseren aantallen te bouwen woningen. Betreft totale (maximale) capaciteit in plannen

<u>Plaats</u>	<u>Plan</u>	<u>Aantal</u>	<u>Status</u>
- St.-Annaparochie	Zuidwest	± 300	Vanaf 2010 ev. (gefaseerd) in ontwikkeling,
- St.-Annaparochie	Fan Harensûs	± 22	Zorgcomplex, in ontwikkeling
- St.-Annaparochie	Nije Kamers 3 en 4	± 70	In ontwikkeling. Doorloop in 2011, e.v.
- St.-Annaparochie	Nij Toerenburg fase 2	± 11	In ontwikkeling. Doorloop in 2011, e.v.
- St.-Jacobiparochie	Sportcomplex c.a.	± 32	In ontwikkeling. Doorloop in 2011, e.v.
- St.-Jacobiparochie	Van Wijngaardenstraat	11	Ontwikkeling 2010/2011 ev
- St.-Jacobiparochie	Invullocatie Kadal	2	Principe
- Minnertsga	Bosdykje fase 3, 4	± 15	In ontwikkeling. 2011 e.v.
- Minnertsga	Groot Hermana fase 2	± 25	In ontwikkeling. Doorloop in 2011, e.v.
- Minnertsga	Groot Hermana fase 3	± 20	Na 2014
- Vrouwenparochie	locatie spoorbaangebied	3	Planologisch geregeld.
- Vrouwenparochie	Uitbreiding	1	In ontwikkeling. Doorloop in 2011, e.v.
- Nij Altoenae	Uitbreiding fase 2	± 8	In ontwikkeling.
- Nij Altoenae	Uitbreiding fase 3	± 3/4	Na 2011
- Oudebildtzijl	Uitbreiding	± 17	In voorbereiding. Doorloop 2011

Aantallen hebben betrekking op de maximale (geschatte) plancapaciteit.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	907.185	1.154.347	1.090.637	958.620	941.123	936.061
Structureel	201.121	-63.710	-132.017	-17.497	-5.061	-1.826
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	1.108.306	1.090.637	958.620	941.123	936.061	934.235
BATEN						
Ongewijzigd beleid	259.299	231.470	131.123	131.123	199.123	199.123
Structureel	20.741	-100.347	0	68.000	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	280.040	131.123	131.123	199.123	199.123	199.123
Per saldo nadelig	828.266	959.514	827.497	742.000	736.938	735.112
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6810100 Bestemmings- en structuurplannen	430.681	0	-430.681
6820100 Volkshuisvestingsbeleid	12.743	0	-12.743
6820300 Gemeentelijke woningexploitatie	2.628	3.523	895
6821100 Dorpsvernieuwing	43.445	0	-43.445
6822100 Bouw-, woning- en welstandstoezicht	406.486	2.600	-403.886
6822300 Woonwagenschap	538	0	-538
6823100 Leges bouwvergunningen	0	125.000	125.000
6830100 Bouwgrondexploitatie	62.100	0	-62.100
Totaal	958.621	131.123	-827.497

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

Goederen en diensten	-	112.155
Overdrachten	-	3
Kapitaallasten	+	117
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	19.976
Totaal lasten	-	132.017

Programma 9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

De algemene dekkingsmiddelen, zoals o.a. de algemene uitkering uit het gemeentefonds worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien afzonderlijk zichtbaar worden gemaakt. Er is om die reden dus geen sprake van een programma en om die reden wijkt dit overzicht af van de hiervoor gehanteerde programma-indeling. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom zijn de belangrijkste onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen verplicht (BBV) voorgeschreven.

Onder de algemene dekkingsmiddelen wordt verstaan:

- ontvangen belastingen (vrij besteedbaar)
- algemene uitkering uit het gemeentefonds
- dividend
- overige eigen middelen
- saldo van de financieringsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen.

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroting 2011
Lokale middelen, waarvan de besteding niet gebonden is	1.402.184	1.435.430	1.471.055
Algemene uitkeringen	11.943.966	11.984.976	11.752.073
Dividend	96.004	174.711	127.320
Saldo financieringsfunctie	647.593	660.442	687.180
Overige algemene dekkingsmiddelen	55.936	-43.314	-70.600
	14.145.683	14.212.245	13.967.028
Onvoorzien	0	15.250	15.250
	14.145.683	14.227.495	13.982.278

1. Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

Het Bildt kent alleen de onroerende zaakbelastingen en de woonforensenbelastingen als vrij besteedbare belastingen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

2. De algemene uitkering uit het gemeentefonds

In het spraakgebruik wordt 'de algemene uitkering' als synoniem gezien van 'het gemeentefonds'. Uit het gemeentefonds worden echter zowel algemene uitkeringen, integratie-uitkeringen als decentralisatie-uitkeringen verstrekt.

De omvang van het gemeentefonds kan wijzigen door taakwijzigingen, compensatie voor verdwijnen van inkomsten, kortingen/bezuinigingen en het accres van de zogeheten normeringmethode. De algemene uitkeringen stijgen óf dalen evenredig aan de wijziging in de omvang van het gemeentefonds. De algemene uitkering wordt verdeeld met behulp van algemene verdeelmaatstaven die gebaseerd zijn op structuurkenmerken.

De gemeentefondsvervangende uitkering die het Bildt krijgt voor de aanwezigheid van het AZC, de

WMO-uitkering en de suppletie-uitkeringen voor afschaffing van de gebruikersheffing OZB worden (ook) als algemene uitkeringen beschouwd.

De integratie-uitkeringen werden veelal gebruikt als overgangsmaatregel om herverdeeffecten bij de omzetting van een specifieke uitkering naar de algemene uitkering uit het gemeentefonds te vergemakkelijken. Deze uitkeringen worden verdeeld op basis van in het verleden bestede of ontvangen gelden voor een bepaalde activiteit. Het is wel de bedoeling dat een integratie-uitkering op zeker moment ophoudt te bestaan en dat de verdeling van het geld via de reguliere maatstaven verloopt.

Het Bildt ontvangt in 2011 de volgende integratie-uitkeringen:

Wet Uitkering Wegen	€ 273.817
Correctie VHROSV	€ 1.011.678
Bibliotheken	€ 12.520

De decentralisatie-uitkering is een variant op de integratie-uitkering en heeft in 2009 zijn intrede gedaan. De introductie van de decentralisatie-uitkering heeft te maken met het rijksbeleid om gemeenten meer ruimte te geven voor lokaal maatwerk en om interbestuurlijke lasten te verminderen. De decentralisatie-uitkeringen zijn voor een beperkt aantal gemeenten van toepassing, waardoor verdeling via de maatstaven van de algemene uitkering niet in aanmerking komt. Voor zover nu bekend, ontvangt het Bildt in 2011 de volgende decentralisatie-uitkeringen:

Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven	€ 30.764
Peuterspeelzaalwerk	€ 43.781

Driemaal per jaar verschijnt een gemeentefondscirculaire die de gemeenten over de omvang en de verdeling van het fonds informeert. Die circulaire spelen een rol in het gemeentelijke begrotingsproces (maart, mei en september).

De in de begroting 2011 opgenomen uitkeringen gemeentefonds zijn gebaseerd op de Meicirculaire Gemeentefonds 2010.

3. Dividenden

De gemeente het Bildt is in het bezit van aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten:

- 73.905 aandelen nominaal € 2,50 = € 184.762,50

Voor 2011 is rekening gehouden met een dividenuitkering over 2010 van € 1,86 per aandeel.

Een aantal kleinere deelnames worden op de betreffende programma's (3 en 7) verantwoord, zoals in het BBV voorgeschreven.

4. Saldo financieringsfunctie

Het saldo bestaat uit de lasten en baten voor de:

1. geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar welke verband houden met de kortlopende financiering van de begroting;
2. geldleningen en uitzetting langer of gelijk aan 1 jaar welke verband houden met de treasuryfunctie.

Op begrotingsbasis bestaat het saldo financieringsfunctie alleen uit de bespaarde rente door interne financiering via de reserves en voorzieningen: 5,0% van € 13.676.211.

De verschuldigde rente voor externe financiering wordt op een kostenplaats verzameld en tezamen met de bespaarde rente via de rente-omslagmethode aan de desbetreffende programma's toegerekend (op basis van de boekwaarden van investeringen). Voor 2011 is een renteomslagpercentage van 5,47 gehanteerd.

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

5. Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen kunnen verschillende onderwerpen vallen. Een en ander is veelal afhankelijk van de eigen gemeentelijke situatie.

Voor onze gemeente valt hieronder:

- post voorziene bestedingen € 70.600
- saldi van kostenplaatsen € 2.905

De post voorziene bestedingen is voor € 10.000 bedoeld voor het verstrekken van incidentele subsidies op het terrein van welzijn, sport, kunst, cultuur en cultuurtoerisme en voor € 60.600 bedoeld voor het oplossen van organisatorische knelpunten in de organisatie.

De saldi van kostenplaatsen betreffen de afrondingsverschillen die ontstaan bij de doorbelasting aan de diverse programma's.

6. Post onvoorzien

Zoals gebruikelijk wordt er jaarlijks een bedrag voor onvoorzien in de begroting opgenomen. Vanaf 2006 is dit bedrag op € 15.250 gesteld.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting			Meerjarenbegroting		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
LASTEN							
Ongewijzigd beleid	2.122.796	2.407.265	1.604.717	809.833	812.991	812.705	
Structureel	1.838.427	-802.547	-794.884	3.158	-286	-236	
Incidenteel	0	0	0	0	0	0	
Nieuwe raming	3.961.224	1.604.717	809.833	812.991	812.705	812.469	
BATEN							
Ongewijzigd beleid	14.653.122	17.101.908	15.936.207	14.291.381	13.879.664	13.694.884	
Structureel	3.579.991	-1.165.701	-1.644.826	-411.717	-184.780	-187.519	
Incidenteel	0	0	30.764	0	0	0	
Nieuwe raming	18.233.113	15.936.207	14.322.145	13.879.664	13.694.884	13.507.365	
Per saldo nadelig	0	0	0	0	0	0	
Per saldo voordelig	14.271.889	14.331.490	13.512.312	13.066.673	12.882.179	12.694.896	

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6913100 Overige financiële middelen	10.143	137.463	127.320
6914100 Geldleningen en uitzettingen > dan 1 jaar	0	687.180	687.180
6921100 Algemene uitkering gemeentefonds	0	11.713.488	11.713.488
6921500 Gemeentefondsvervangende uitkering AZC	0	38.585	38.585
6922100 Onvoorziene uitgaven	15.250	0	-15.250
6922101 Voorziene bestedingen	70.600	0	-70.600
6930100 Uitvoering WOZ	51.804	0	-51.804
6931100 Baten onroerende zaakbelastingen, gebruikers	0	161.500	161.500
6932100 Baten onroerende zaakbelastingen, eigenaren	0	1.299.055	1.299.055
6935100 Baten woonforensenbelasting	0	10.500	10.500
6940100 Lasten heffing en invordering gem.belastingen	82.136	0	-82.136
6960100 Saldi van kostenplaatsen	9.276	0	-9.276
6980100 Mut. reserves verband houdend met hoofdfuncties	570.623	274.374	-296.249
Totaal	809.832	14.322.145	13.512.312

Toelichting / analyse verschil 2011 t.o.v. 2010

(On)voorziene bestedingen	+	67.615
Begrotingssaldo 2010	-	41.467
Kapitaallasten	-	1.993
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	91.504
Verrekening reserves	-	727.535
Totaal lasten	-	794.884
Dividenduitkering BNG	-	46.560
Bespaarde rente reserves en voorzieningen	+	26.738
Opbrengst onroerende zaak- en woonforensenbelasting	+	35.625
Uitkering gemeentefonds	-	232.903
Verrekening reserves	-	1.396.962
Totaal baten	-	1.614.062

DE PARAGRAFEN 2011

Inleiding

De paragrafen handelen met name over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen. Ze gaan voor die onderwerpen in op de kaders voor het beheer in relatie tot de uitvoering van de beleidsnota's voor zover die voor de onderwerpen zijn opgesteld. Evenals bij de programma's is er in dat geval een verwijzing naar de desbetreffende nota's.

De vanaf 2004 verplicht voor de begroting voorgeschreven paragrafen beogen een dwarsdoorsnede te geven van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief (bijv. het risicoprofiel, de bedrijfsvoering etc). Zij richten zich met name op de beleidscontouren van het beheersproces.

De volgende paragrafen zijn door de rijksoverheid verplicht gesteld:

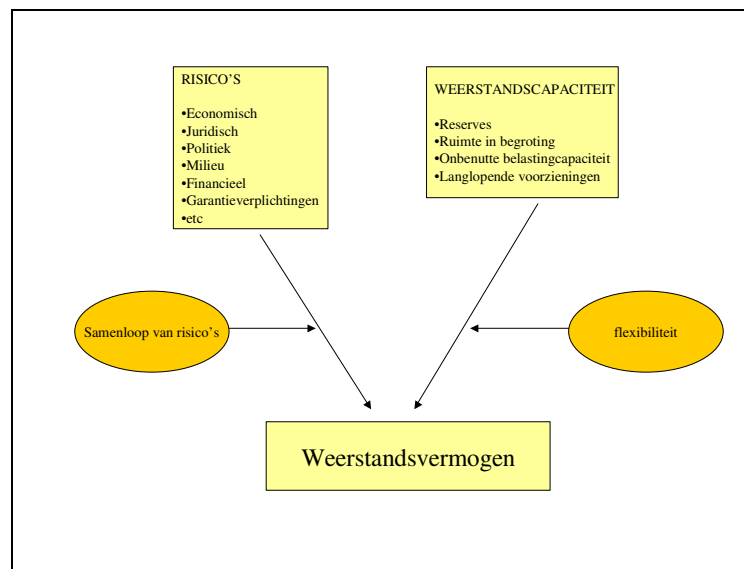
- Weerstandvermogen
- Onderhoud Kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Lokale heffingen

Met de nota inrichting programmabegroting gemeente het Bildt is u een tijdsfasering aangeboden van waaruit de diverse paragraaf ondersteunende beleidsnota's in de tijd opnieuw vastgesteld zullen worden.. Een aantal nota's worden dit najaar nog aan de raad aangeboden. Tot dat moment staan deze paragrafen op zichzelf.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Het beleid inzake het weerstandsvermogen en risicomanagement is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement gemeente het Bildt welke op 27-09-2007 door de raad is vastgesteld.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo van weerstandscapaciteit minus risico's positief is. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit. Onderstaand is dit in schema weergegeven.

Onderdelen weerstandscapaciteit

In het BBV is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. Over het algemeen worden echter de bestanddelen gebruikt die in onderstaande tabel zijn genoemd. Deze bestanddelen zijn ten eerste ontleend aan de 'Handreiking duale begroting' (MinBZK, 2002). Ten tweede zijn een groot aantal paragrafen en een nota weerstandsvermogen van andere gemeenten doorzocht op mogelijke andere bestanddelen van de weerstandscapaciteit. Op basis hiervan is voor de gemeente het Bildt de volgende tabel gemaakt:

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene reserve (vrij aanwendbaar)	X	
Onvoorzien	X	
Begrotingsruimte		X
Stille reserves	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Ombuigingen (versoering bestand beleid door kostenreductie)		X

De gemeente het Bildt gebruikt in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan zullen deze eerst incidenteel worden afgedekt middels de incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting dekking gezocht worden. Lukt dit niet, dan rest de structurele weerstandscapaciteit als dekkingsmiddel. De gevolgen van het voordoen van een risico worden, mits er

geen meevallers tegenover staan, dus altijd eerst uit de incidentele weerstandscapaciteit gedekt. Dit is een beleidskeuze die een gemeente zelf moet maken (Haisma, 2003). Beseft moet worden dat de structurele weerstandscapaciteit namelijk niet van de één op de andere dag te gebruiken is.

Risico inventarisatie en analyse

Voor de begroting 2011 is een risico inventarisatie gemaakt. De risico inventarisatie is geactualiseerd. Het bedrag dat voortvloeit uit deze inventarisatie en tevens relevant is voor de berekening van het weerstandsvermogen is het totale reële financiële gevolg. Dit is € 387.295. Een overzicht is bij deze paragraaf gevoegd. Hierbij moet opgemerkt worden dat aan lang niet alle risico's financiële gevolgen zijn toegekend, omdat deze niet zijn te berekenen en het niet realistisch is te denken dat alle risico's zijn meegenomen. Voor de niet bekende risico's wordt een bedrag van € 100.000 gehanteerd. Het totale risicobedrag relevant voor het weerstandsvermogen kan dus afwijken.

Het is overigens onwaarschijnlijk dat alle risico's zich ineens gedurende een jaar voor zullen doen. Het weerstandsvermogen is bedoeld voor jaren waarin zich plotseling extreem veel negatieve risico's voordoen. Voor het weerstandvermogen moet dus een pessimistische bril opgezet worden. Voor de gemeente het Bildt wordt een maximaal risico van 80% van het reële financiële gevolg meegenomen voor de berekening van het weerstandsvermogen. Voor het weerstandsvermogen wordt daarom uitgegaan van een jaarlijks risico van $80\% \times (\text{€ } 347.295 + \text{€ } 100.000) = \text{€ } 389.836$.

Voor de meeste risico's is niet te voorzien of ze een structurele doorwerking hebben, hoewel het gevolg waarschijnlijk meestal incidenteel zal zijn.

Berekening weerstandsvermogen en beoordeling

1. Statisch weerstandsvermogen

Het statische weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de incidentele risico's van de incidentele weerstandscapaciteit af te trekken. Dit is:

$$\text{€ } 5.418.901 \text{ minus € } 389.836 = \text{€ } 5.029.065$$

De gemeente het Bildt heeft dus een positief statisch weerstandsvermogen en kan de incidentele financiële risico's die ze loopt het hoofd bieden. Op basis van deze berekening kan, gezien de definitie, gesteld worden dat het statische weerstandsvermogen voldoende is. In de berekening van het weerstandsvermogen is, conform toezegging, de risicoanalyse met betrekking tot het Van Harenshuus meegenomen

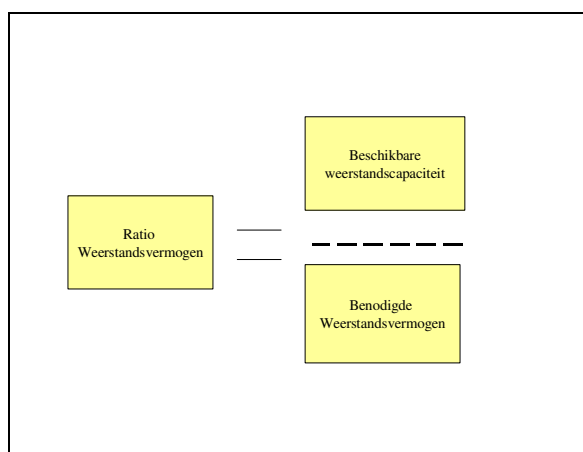
2. Dynamisch weerstandsvermogen

Het dynamische weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de risico's die een structurele doorwerking hebben van de structurele weerstandscapaciteit af te trekken. Welke risico's een structureel karakter hebben, is op voorhand niet in te schatten.

Op basis van een structurele weerstandscapaciteit van € 256.000, het feit dat voor de gevolgen van structurele risico's eerst binnen de begroting dekking gezocht wordt en dat weinig risico's structurele gevolgen hebben, kan geconcludeerd worden dat het Bildt voldoende structurele weerstandscapaciteit heeft. Hoewel het inzicht in het structurele weerstandsvermogen beperkt is, zal ook met betrekking tot dit onderdeel een beleidskeuze noodzakelijk zijn. Deze keuze kan natuurlijk op elk moment aan de actualiteit worden aangepast. De gemeente het Bildt kiest ervoor om, ter dekking van de structurele risico's, een structurele weerstandscapaciteit te willen hebben van tenminste € 200.000.

Beoordeling weerstandsvermogen.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is de volgende ratio geïntroduceerd:

In deze ratio wordt de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het benodigde weerstandsvermogen tot uitdrukking gebracht. De uitkomst van deze vergelijking leidt tot een getal en dit getal is gekoppeld aan een kwalificatie of oordeel over hoe het weerstandsvermogen voor de gemeente ervoor staat. Op basis van de uitkomst en het getal dan kan een eenvoudig oordeel geveld worden over hoe onze gemeente ervoor staat.

Onderstaand is dit in een tabel weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen	Kwalificatie
> 2,0	Goed
1,4 < X < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < X < 1,4	Voldoende
0,8 < X < 1,0	Matig
0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Slecht

Berekening gemeente het Bildt:

- Beschikbare weerstandscapaciteit (incidenteel + structureel):
€ 5.418.901 + € 256.000 = € 5.674.901
- Benodigd weerstandsvermogen: € 389.836 + € 200.000 = € 589.836

Ratio weerstandsvermogen gemeente het Bildt : € 5.674.901 / € 589.836 = 9,6 (is goed).

De ratio weerstandsvermogen is ten opzichte van de begroting 2011 gestegen vanwege de toename van het saldo vrij besteedbare reserve én de verlaging van het reële financiële risico.

Risico naar categorie	Kans	Regulier j/n	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven	Reële financieel gevolg (kans x financieel gevolg)
Inkomsten				
Algemene uitkering	0.1		€ 200.000	€ 20.000
Dubieuze debiteuren	1		€ 15.000	€ 15.000
OZB	-		-	-
Dividend	0.1		€ 12.700	€ 1.270
Kapitaalgoederen				
Archief	0.1		€ 100.000	€ 10.000
Financiering				
			-	-
Garantstellingen	0.1		€ 1.000.000	€ 100.000
Borg hypotheke personeel	0.1		€ 125.000	€ 12.500
Verbonden Partijen	0.1		€ 130.000	€ 13.000
Dienst SoZaWe	0.2		€ 200.000	€ 40.000
Grondbedrijf	-		-	-
Bedrijfsvoering				
			-	-
Personeel	0.5		€ 122.500	€ 61.250
Disfunctioneren	0.2		€ 100.000	€ 20.000
Imago risico	-		-	-
Organisatierisico	-		-	-
Loonkosten	0.1		€ 36.500	€ 3.650
Wethouders	-	Ja	voorziening	-
Openeinderegelingen				
			-	-
Leerlingenvervoer	0.25		€ 22.500	€ 5.625
Grote projecten				
Onderwijshuisvesting				
Bodemsanering	0.1		€ 200.000	€ 20.000
Juridisch				
Rechtmatigheid	-			-
Planschade	1		€ 25.000	€ 25.000
Bezwaarschriften en andere	-		€ 40.000	€ 40.000
Externe factoren				
Renteontwikkeling	-			-
Ontwikkeling prijspeil	-			-
Decentralisatie overheids-taken en nieuw beleid	-			-
Totaal				€ 387.295,-

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Doel van deze paragraaf is om meer systematisch inzicht te verkrijgen in het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Dit is van belang omdat met het onderhoud van kapitaalgoederen een substantieel deel van de begroting is gemoeid.

Algemeen

Het grondgebied van de gemeente het Bildt bedraagt totaal 11.651 ha, waarvan 72 ha. binnen water en 2364 ha. buiten water. De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het gaat daarbij om de volgende kapitaalgoederen:

- Verhardingen: wegen, fiets- en voetpaden
- Weg- en straatmeubilair
- Openbare verlichting
- Rioleringen
- Openbaar Groen
- Waterwegen en kades
- Bruggen en duikers
- Gemeentelijke gebouwen, zoals scholen, woning te Minnertsga, gemeentehuis en gymzalen
- Begraafplaatsen

Conform de landelijke ontwikkelingen wordt gewerkt met geautomatiseerde beheersprogramma's en vastgesteld beleid voor de onderdelen groen, wegen en riolering. Voor de onderdelen Bruggen en duikers (vastgesteld 2010) en gemeentelijke gebouwen (vastgesteld 2005) wordt gewerkt met vastgestelde beheersnotities.

Ten aanzien van de riolering is in 2008 het GRP over de periode 2008-2012 vastgesteld. In 2005 is de nota begraven op het Bildt vastgesteld.

Voor het weg- en straatmeubilair wordt niet gewerkt met een onderhoudsprogramma.

Gemeentelijk bezit:

<u>Kapitaalgoed</u>	<u>Eenheid</u>	<u>Raming 2011</u>	<u>Raming 2010</u>
Verhardingen	m ²	780.000	780.000
Abri's	st	12	12
Bruggen	st	49	49
Bewegwijzeringmasten	st	15	15
Flessepalen	st	1.000	1.000
Verkeersborden	st	1.190	1.190
Toeristische fiets en wandelpaden	km	31	31
(Openbaar) groen	ha	76	76
Kade m	m	755	755
Vrijvervalriolering	m	73.000	73.000
Pers- en vacuümleiding	m	19.000	19.000
Rioolgemalen	st	19	19
Rioolpompen	st	58	58
Bemalingspompen	st	3	3
Bergbezinkbassins	st	5	5
Overstorten	st	16	16
Ijsbaanpompen	st	5	5
IBA's	st	2	2
OV lichtmasten	st	1.780	1.780
Gemeentelijke gebouwen	st	4	4
Begraafplaatsonderkomens	st	3	3
Gymzalen	st	4	4
Scholen	st	0	0
Multifunctionele gebouwen	st	0	0
Bomen	st	2.700	2.700
Begraafplaatsen	st	3	3
Sluis	st	2	1

Verhardingen: wegen, fiets- en voetpaden

In dit kader heeft er een oriënterend overleg met de (vorige) gemeenteraad plaatsgevonden om de prioriteiten voor het wegbeheer in beeld te krijgen. Daaruit is voortgekomen dat een technische grondslag het uitgangspunt zal blijven vormen; nuances kunnen worden aangebracht vanuit inbreng via Verenigingen van Plaatselijk Belang en specifieke accenten. Dit heeft in de raad van oktober 2009 een aanpassing van het technische beleid gegeven. De oude systematiek van het geven van cijfers van 1 t/m 5 is vervangen door de meer IBOR benamingen en werkwijze. Gekozen kan worden uit drie technische kwaliteitscriteria: voldoende, matig en onvoldoende met respectievelijk een planperiode van groter dan 5 jaar, 3 tot vijf jaar en 0 tot 2 jaar. Concreet resulteert dit in een streven voor de Bildtse wegen naar een kwaliteitsniveau voor een normaal en evenwichtig onderhouden wegennet.. Dit niveau zal bij gelijkblijvende middelen en omstandigheden in theorie in 2012 bereikt worden. Jaarlijks zal een toetsing plaatsvinden, waarbij de effecten van de variabele factoren (als weersomstandigheden, omleidingen, combinatiewerken ed.) zullen kunnen resulteren in aanpassing van de inzet van middelen.

Weg- en straatmeubilair

Voor dit product is geen beleid beschreven. Ongeschreven beleid is dat de werkzaamheden ten aanzien van het weg- en straatmeubilair door de eigen dienst wordt uitgevoerd en in het geval van verkeersborden minimaal dient te voldoen aan de wettelijk gestelde eisen. Het beheer wordt op een zo doelmatig mogelijke wijze in de werkzaamheden van de buitendienst geïmplementeerd. Gestreefd wordt om zo efficiënt mogelijk met het beheer van het straatmeubilair om te gaan. Concreet betekent dit dat daar waar meubilair overbodig is dit verwijderd wordt. Vervanging van meubilair vindt daar waar mogelijk plaats met meubilair van duurzame materialen.

Openbare verlichting

Hiervoor is een beleidsplan vastgesteld. Om hieraan invulling te geven is vervolgens een uitvoeringsplan opgesteld, waarin is vastgelegd op welke wijze de openbare verlichting in een periode van 10 jaar kan worden aangepast, opdat de openbare verlichting voldoet aan de vastgestelde uitgangspunten van het beleidsplan.

In 2008 is de wijze van beheer van de openbare verlichting veranderd. Het beheer is in handen van de ov pool, welke Friesland breed werkt (m.u.v. Menaldumadeel en de Nofa gemeenten). In dit kader wordt gezamenlijk beleid opgesteld.

Rioleringen

De gemeentelijke zorgplicht voor de riolering is vastgelegd in de Wet milieubeheer. Lopend beleid is het Gemeentelijk RioleringsPlan 2008-2012. In het GRP wordt een uitvoeringsprogramma weergegeven welke bestaat uit verplichtingen met betrekking tot de Wet Milieubeheer alsmede een globale meerjarenplanning vanuit beheer en onderhoud.

Openbaar Groen

Het beleid ten aanzien van het openbaar groen is vastgelegd in het groenbeheer 2010.

Hoofddoelstelling is op milieuvriendelijke wijze komen tot een zo goed mogelijk onderhoud van het openbare groen binnen de beschikbare financiële middelen op het niveau brons. De te verrichten werkzaamheden hierin zijn: onkruidbestrijding in de beplanting; maaien gras; afsteken graskanten; snoeien beplanting; knippen hagen; begeleidingssnoei bomen en onderhoud bosplantsoen.

Waterwegen en kades/Bruggen en duikers

In 2010 is hieromtrent (integraal) beleid ontwikkeld. Hiertoe is een inventarisatie uitgevoerd en is de staat van onderhoud van deze kapitaalgoederen vastgesteld. Het onderhouds- en beheersplan is door de raad vastgesteld.

Voor het klein (jaarlijks) onderhoud is een structureel budget in de begroting opgenomen. Voor de toekomstige kosten van het cyclisch onderhoud is een voorziening getroffen.

Gemeentelijke gebouwen, woning te Minnertsga, gemeentehuis.

In de perspectiefnota 2004-2007 zijn middelen beschikbaar gesteld om te komen tot een onderhoudsprogramma voor de gemeentelijke gebouwen, niet vallende onder de IHP regeling. Hiertoe is een inventarisatie uitgevoerd en is de staat van onderhoud vastgesteld. Het onderhouds- en beheersplan is door de raad vastgesteld. De huidige begroting van 2010 voorziet hierin. Het structurele middelenbeslag van het meerjaren onderhoudsplan is vervolgens in de begroting 2010 e.v. verwerkt. De voormalige school Westhoek is nog in het bezit van de gemeente.

Begraafplaatsen

In de nota begraven op het Bildt is de huidige beheerssituatie aangegeven. In 2010 is een evaluatie aan de raad voorgelegd, welke is aangehouden.

Overzicht beheersplannen

Onderstaand een overzicht met daarin de diverse beheersplannen voor onderhoud kapitaalgoederen en hun looptijd.

Beleidsterrein	Looptijd	Naam en datum besluitvorming beheerplan
Gemeentelijke gebouwenbeheer	2005-2015	01-2005
Wegen, fiets- en voetpaden	2010-2014	2010
Weg- en straatmeubilair	Pm	Geen geschreven beleid vastgelegd.
Rioleringen	2008-2013	GRP 2008
Openbaar Groen	pm	Juli 2010
Waterwegen en Kades/bruggen en duikers	2005-2015	Juli 2010
Nota begraven op het Bildt		2005

Beleidssterrein	Looptijd	Naam en datum besluitvorming beheerplan
Gemeentelijke gebouwen Onderwijs	2006-2010	Integraal HuisvestingsPlan
Openbare verlichting	2004-2014	Beleidsplan is in 2003 vastgesteld, uitvoeringsplan in 2004.

Overzicht onderhoudsbudgetten kapitaalgoederen (exkl. apparaatskosten)

	Rekening 2009	Begroting 2010 na wijziging	Begroting 2011
5200 100 Huisvesting gemeentehuis	29.635	25.323	25.323
5201 102 Interne zaken			2.000
5203 102 Werkplaatsen c.a.	7.669	5.000	5.000
5203 104 Werken voor derden	1.467		
5203 110 Tractie en gereedschappen	126		
5203 190 Schaftgelegenheden buitendienst c.a.		200	2.268
5204 100 Gymnastieklokalen	12.009	9.919	9.919
6120 102 Brandblus- en reddingsmiddelen	556		
6120 103 Brandkranen		4.010	4.010
6120 104 Brandweergarage	3.922	5.618	126
6210 100 Wegen en straten	848.377	867.765	717.765
6210 200 Weg- en straatmeubilair	3.605	8.467	8.467
6210 500 Openbare verlichting	39.863	39.658	39.658
6221 100 Waterwegen en kades	28.950	3.121	10.100
6530 800 IJsbanen	4.121	1.051	1.051
6531 100 Sportvelden	56.738	38.659	38.659
6541 101 Monumentenzorg (kerktoren Minnertsga)	368		
6560 100 Openbaar groen	291.885	287.935	287.935
6560 300 Toeristische fiets- en wandelpaden	40.681	39.395	33.103
6560 200 Dagrecreatievoorzieningen		2.030	2.030
6580 100 Speelplaatsen		235	235
6722 100 Riolen en rioolgemalen	179.897	90.949	90.949
6724 100 Begraafplaatsen/lijkbezorging	29.287	10.907	10.907
6820 300 Gemeentelijke woningexploitatie	1.981	751	750
7913 260 Voorziening rioleringen	18.047		
7913 264 Voorziening groot onderhoud gymlokalen	1.320		
7xxx xxx Diverse investeringen	23.559		
Subtotaal onderhoud onroerende goederen	1.624.063	1.440.993	1.290.255
5200 100 Huisvesting gemeentehuis		662	10.300
5201 102 Interne zaken	284		500
5203 101 Werkplaatsen c.a.	1.015	1.000	1.000
5203 110 Tractie en gereedschappen	45.480	66.856	59.056
5203 190 Schaftgelegenheden c.a. begraafplaatsen			2.268
5204 100 Gymnastieklokalen	0	200	200
6120 102 Brandblus- en reddingsmiddelen	7.449	3.347	3.797
6210 100 Wegen en straten	68		
6210 200 Weg- en straatmeubilair	22.878	19.755	19.755
6210 300 Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding		248	248
6.310 100 Straatmarkten	120		
6722 100 Riolen en rioolgemalen	4.981		
Subtotaal onderhoud roerende goederen	82.275	92.068	97.124

Paragraaf Financiering

Inleiding

Met de inwerkingtreding per 1 januari 2001 van de nieuwe Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), zijn gemeenten verplicht een treasurystatuut vast te stellen en een treasuryparagraaf in de begroting (voor het eerst in de begroting 2002) en in het jaarverslag op te nemen.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Gemeenten kunnen uitsluitend leningen aangaan, middelen uitzetten en garanties verlenen voor de uitoefening van de publieke taak. De Wet fido geeft aan het begrip publieke taak een beperkte invulling. Bankachtige activiteiten - zoals in de zin van aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen - worden volgens de Wet fido in elk geval niet tot de publieke taak van de gemeente gerekend en zijn derhalve verboden.

Inmiddels is de Wet dualisering gemeentebestuur van kracht waarin een duidelijk onderscheid is gemaakt tussen werkzaamheden van de Gemeenteraad enerzijds en het College van burgemeester en wethouders anderzijds.

Voor wat betreft het financiële beleid is met name de recente verordening met betrekking tot artikel 212 van de Gemeentewet van belang. Deze verordening (financiële verordening gemeente het Bildt) is in september 2003 vastgesteld door de Raad van de gemeente het Bildt.

Op basis van deze verordening heeft het College van burgemeester en wethouders met ingang van 1 januari 2005 een geactualiseerd Treasurystatuut vastgesteld waarin de gewijzigde verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn geregeld.

In het treasurystatuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten.

Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

In een treasuryparagraaf dient de uitvoering van het treasurybeleid te worden opgenomen.

Het gaat hier met name om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen -en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm zijn instrumenten voor het beheersen van renterisico's welke kunnen aangeven of de plannen binnen de kaders van de Wet fido en het treasurystatuut blijven.

De omvang van de treasuryfunctie in een kleine gemeente zoals de gemeente het Bildt is tot nog toe maar beperkt gebleven. Als belangrijkste doelstellingen kunnen worden genoemd:

- het beheersen van financiële risico's zoals renterisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- minimaliseren van de rente kosten van de leningen;
- optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten.

Algemene ontwikkelingen

Naar de huidige inzichten zullen er in het jaar 2011 geen ontwikkelingen binnen de organisatie plaatsvinden die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, de treasury-organisatie, het risicoprofiel, de financiële posities, de vermogenswaarden en de geldstromen.

Voor de belangrijkste externe ontwikkelingen is gebruik gemaakt van het Economisch Beeld van de NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Hoewel er in de wereldeconomie altijd sprake zal zijn van fluctuaties in de diverse factoren welke van invloed kunnen zijn op het financieel-economisch beeld, worden er op de kapitaalmarkt weinig veranderingen voorzien.

Risicobeheer

Het risicobeheer is een deelfunctie van treasury en omvat alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's, te weten renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's, en valuta risico's.

Renterisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat in de toekomst de rentelasten van het vreemd vermogen hoger respectievelijk dat de renteopbrengsten van activa lager zullen zijn dan een bestuurlijk wenselijk geacht niveau, c.q. het in de meerjarenraming en begroting geraamde niveau.

Aangezien de portefeuille vaste schuld van de gemeente het Bildt enkel vastrentende leningen bevat, terwijl ieder jaar bij de begrotingsvaststelling uitgegaan wordt van de dan meest recente renteprognoses, loopt de gemeente het Bildt op dit onderdeel weinig risico.

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.

De portefeuille vaste uitzettingen van de gemeente het Bildt per 01-01-2011 geeft aan dat van het totaalbedrag aan uitzettingen publieke taak ad. € 431.189,04 ongeveer 43% betrekking heeft op aandelen Bank Nederlandse Gemeenten, ongeveer 39% betrekking heeft op deelneming vordering Enexis BV en de andere 18% verdeeld is over 9 verschillende kleinere uitzettingen, waardoor het kredietrisico voor de gemeente het Bildt niet erg groot is.

Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

Aangezien de gemeente het Bildt geen beursgenoteerde aandelen bezit is van koersrisico's geen sprake.

Valutarisicobeheer is het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslissingsmoment.

Dit is voor de gemeente het Bildt niet van toepassing omdat dit alleen aan de orde is indien de gemeente transacties afsluit in "niet-euro-valuta", hetgeen niet het geval is.

De risico's voor de gemeente het Bildt kunnen als volgt gecompriëerd in beeld worden gebracht:

- **renterisico van de vlottende schuld, c.q. de kasgeldlimiet**

Omvang begroting per 1 januari 2011 € 22.917.449

Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag 8,5% (zie artikel 3 Wet financiering decentrale overheden en artikel 2 Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden).

Kasgeldlimiet in bedrag € 1.947.983

Een eventueel financieringstekort zou tot een bedrag ad € 1.947.983 gefinancierd kunnen worden met kortlopende middelen (zoals o.a. kasgeldleningen en rekening courant).

Aangezien in de begroting 2011 rekening wordt gehouden met een financieringsoverschot van ongeveer € 1.974.000 ligt het niet in de lijn der verwachting dat gebruik zal worden gemaakt van financiering met kortlopende middelen.

- **renterisico van de vaste schuld, c.q. de renterisiconorm**

	2011	2012	2013	2014
Renterisico op vaste schuld	budget	budget	budget	Budget
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	0	0	0	0
3b. Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)	0	0	0	0
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	0	0	0
5. Betaalde aflossingen	354	359	365	370
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	0	0	0	0

Renterisiconorm				
8. Stand van de vaste schuld per 1 januari	5.344	4.990	4.631	4.267
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500
Toets Renterisiconorm				
10. Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500
7. Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
11. Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 - 7)	2.500	2.500	2.500	2.500

Leningenportefeuille

Een overzicht van de thans aanwezige opgenomen langlopende leningen van de gemeente het Bildt per 01-01-2011.

Nummer	oorspronkelijk bedrag van de lening/voorschot	Datum en nummer raadsbesluit goedkeuring	O/S/R afl. jr rentepc	Restant bedrag per 1/1	Bedrag op te nemen/opgenomen	Rente of rentebestanddeel	Aflossing of aflossingsbestanddeel	Restant bedrag per 31/12
1	2	3-4	5-7	8	9	10	11	12
Geldleningen								
11998261	€ 1.588.231	26021998	S 2023 5,4500	€ 825.880		€ 42.495	€ 63.529	€ 762.351
11998262	€ 1.588.231	02071998	S 2028 5,6400	€ 1.234.748		€ 68.863	€ 41.334	€ 1.193.414
12000263	€ 571.763	27012000	S 2015 5,8500	€ 190.588		€ 9.142	€ 38.118	€ 152.470
12000264	€ 1.134.451	24022000	S 2025 6,0700	€ 680.670		€ 39.037	€ 45.378	€ 635.292
12003265	€ 1.000.000	27032003	S 2018 4,3900	€ 612.281		€ 24.721	€ 65.532	€ 546.749
12003266	€ 2.500.000	27032003	S 2028 4,7050	€ 1.800.000		€ 81.161	€ 100.000	€ 1.700.000
TOTAAL	€ 8.382.675			€ 5.344.167	€ -	€ 265.420	€ 353.891	€ 4.990.276

Het betreft allemaal vastrentende leningen, waardoor geen renterisico wordt gelopen.

Voor de resterende leningen is geen vervroegde aflossing meer mogelijk.

Zoals eerder aangegeven wordt in de begroting 2011 rekening gehouden met een financieringsoverschot van ongeveer € 1.974.000. Naar verwachting hoeven er in 2011 dan ook geen kortlopende dan wel langlopende geldleningen te worden aangetrokken.

Vaste uitzetting

De gemeente het Bildt kent enkel uitzettingen in het kader van de publieke taak.

Een groot deel van de uitzettingen wordt gevormd door aandelen N.V. Bank Nederlandse Gemeenten: 73.905 aandelen nominaal € 2,50 derhalve € 184.763. Bij de verkoop aandelen Essent in het jaar 2009 zijn een aantal (7) deelnemingen (totaal volume € 172.428,14) op de balans opgenomen, waarvan de grootste Deelneming Vordering Enexis BV € 167.817,41 bedraagt. De rest van de uitzettingen wordt gevormd door 3 kleinere uitzettingen (Volkskredietbank, Afvalsturing Friesland en Fryslân Miljeu). Geraamde dividendopbrengst in 2011 (over 2010) is € 156.955.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten zal steeds meer als huisbankier gaan (blijven) fungeren.

Eenzijds vanwege kredietrisicobeheer (uitzettingen van middelen uit hoofde van treasury vinden uitsluitend plaats bij financiële instellingen met ten minste een AA-rating van één van de erkende ratingbureau's) zoals vastgelegd in artikel 6 van het Treasurystatuut van de gemeente het Bildt en anderzijds

vanwege geldstromenbeheer (betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitvoeren door één bank) zoals vastgelegd in artikel 12 van het Treasurystatuut van de gemeente het Bildt.

Kasbeheer

Momenteel heeft de gemeente het Bildt rekening-courant rekeningen lopen bij:

- Bank Nederlandse Gemeenten	Bankrek.nr.	28.50.01.124
- Friesland bank	Bankrek.nr.	29.80.05.972
- Postbank	Girorek.nr.	829076

In het kader van het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen, worden er inmiddels maatregelen genomen teneinde het geldstromenbeheer zoveel mogelijk door één bank te laten uitvoeren.

Eventuele tijdelijk overtollige kasgelden worden zo mogelijk via deposito's uitgezet, terwijl eventuele tijdelijke tekorten door middel van kasgeldleningen worden aangetrokken, uiteraard binnen de grenzen van de kasgeldlimiet.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie, zowel de ambtelijke organisatie als de bestuurlijke organisatie. De burger verwacht van de gemeente dat rechtmatig, doelmatig en doeltreffend gehandeld wordt en dat de gemeente een betrouwbare en transparante partner voor de burgers is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Beleid

Het beleid van de gemeente het Bildt ten aanzien van de bedrijfsvoering is niet vastgelegd in een integrale nota. Diverse bestaande nota's (zie hieronder) zijn onder de noemer van bedrijfsvoering te scharen. Bij besluitvorming over inrichting van de programmabegroting is een plan van aanpak vastgesteld op basis waarvan diverse nota's welke de paragrafen moeten ondersteunen, uitgewerkt worden. In dat plan van aanpak is voorzien in een nota bedrijfsvoering. Door het college van B&W is besloten om het opstellen van die nota aan te houden hangende implementatie van verdere samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten. Tot het moment van vaststelling van een integrale nota staat deze paragraaf op zichzelf.

Het beleid in de gemeente het Bildt voor de bedrijfsvoering is mede opgenomen in de nota's;

1. Plan van aanpak invoering duaal bestel
2. Nota personeelsbeleid
3. Nota beperkte organisatiewijziging
4. Organisatieverordening gemeente het Bildt
5. Beleidskader voor het financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Provincie Fryslân, maart 2004)
6. Financiële verordening gemeente het Bildt (ex artikel 212 gemeentewet)
7. Controleverordening gemeente het Bildt (ex artikel 213 gemeentewet)
8. Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente het Bildt (ex artikel 213a gemeentewet)
9. Mandaatregeling en mandaat register
10. Ziekteverzuimbeleid
11. Nota aanbestedingsbeleid
12. Organisatiebesluit

Dualisme

De implementatie van het dualisme is gefaseerd ter hand genomen en voor wat betreft herijking van rollen en bijbehorend instrumentarium volbracht. Eén aspect verdient de komende jaren echter nog verdere aandacht: het opstellen van een verordening voor onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a)². De doorontwikkeling van de programma's in het programmadeel van de begroting is een voortdurend punt van aandacht.

Organisatieontwikkeling

Als uitgangspunt voor de organisatie is gekozen voor integraal management met sturing op proces, resultaten en middelen. Met het oog hierop wordt continue gewerkt aan het vervolmaken van het beleids- en beheersinstrumentarium, waarin decentraal budgetbeheer een belangrijke rol speelt. Het inspelen op de veranderde beleidscyclus in het duale bestel is tevens een belangrijk speerpunt.

Een organisatie is continu in ontwikkeling. De beperkte organisatiewijziging van februari 2002 is de meest recente doorgevoerde ingrijpende aanpassing op de organisatiestructuur. Hierbij is het sectorenmodel ingeruild voor een afdelingsmodel. Tevens is hierbij de rol van de gemeentesecretaris als

² Het daartoe in te richten instrumentarium is betrokken bij de implementatie van verdere samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten.

algemeen directeur ingericht, en is met de 4 afdelingshoofden³ en aanvullende adviseurs het managementteam gevormd. Een ontwikkeling die de organisatie in de komende jaren zal beïnvloeden is, naast kleinere aanpassingen die nodig zijn om de veranderende vraag te bedienen, de samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten. Met betrekking tot die samenwerking is in 2009 door de 4 colleges van B&W het voorgenomen besluit genomen, om op een achttal taakvelden de samenwerking te intensiveren. Doelstelling daarvan is, kort samengevat, om door bundeling van delen van de ambtelijke organisaties verbetering van kwaliteit en vermindering van kwetsbaarheid te bewerkstelligen, en het zo mogelijk besparen op de kosten. In het kader van ‘bundeling’ is reeds in 2007 het bureau ‘Toezicht en Handhaving’ ingericht. De gemeente het Bildt is gastheer voor dit bureau en formeel werkgever van de betreffende medewerkers. Organiek is het bureau ondergebracht bij de afdeling Wonen van de gemeente.

De Middelsee Gemeenten trekken gezamenlijk op in de ontwikkeling van e-dienstverlening. De focus ligt op aspecten die voortvloeien uit het Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (NUP). Daarbij gaat het o.a over doorontwikkeling van het e-loket, inrichting van basisadministraties en verbetering en digitalisering van onze gegevenshuishouding. In 2009 is het Realisatieplan EGEM-i vastgesteld, dat leidraad is voor de implementatie van een en ander. De implementatie wordt gestuurd vanuit een projectorganisatie van de Middelsee Gemeenten.

Bij de e-dienstverlening speelt tevens de positionering van de ICT-ondersteuning een rol. In 2010 is onderzocht op welke wijze dit het meest efficiënt kan gebeuren: uitbesteden (gemeente Leeuwarden of ISZF) en zelf doen (Middelsee Gemeenten). Op dit moment van schrijven is bestuurlijk nog geen keuze gemaakt.

De organisatieomvang is een continue punt van aandacht, mede in het kader van doelmatig middelenbeheer. Het streven is om binnen de bestaande formatie nieuwe taken te beleggen door het efficiënter of anders organiseren van bestaande taken. De interne organisatie zal in de komende jaren, met name in het kader van de voorgenomen versterking van samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten, aanpassingen ondergaan. Om daaraan op hoofdlijnen richting te geven is een implementatieplan opgesteld. Op dit moment van schrijven dient besluitvorming daarover nog plaats te vinden.

Overzicht personele sterkte gemeente het Bildt.

In het volgende overzicht wordt de personele sterkte van de organisatie gemeente het Bildt weergegeven. Uitgewerkt zijn per organisatieonderdeel het aantal fulltime equivalents (FTE, oftewel volledige functie equivalent), het aantal medewerkers per organisatie eenheid en de loonkosten voor de totale organisatie.

Overzicht formatie en personele sterkte.

Organisatie-eenheid aantal	31.12.2009		Begr. 2010		Begr. 2011	
	fte's	Mdw's	fte's	mdw's	fte's	mdw's
1. Gemeentesecretaris	1.00	1	1.00	1	1.00	1
2. Stafbureau	4.00	6	4.67	7	4.67	7
3. Afdeling dienstverlening:						
afdelingshoofd	0.31		0.00	0	0.31	0
burgerzaken	3.47	5	3.47	5	3.47	5
welzijn en sport	1.91	3	2.02	3	1.91	3
onderwijs	0.50	1	0.50	1	0.50	1
subtotaal dienstverlening	6.19	9	5.99	9	6.19	9
4. Afdeling Middelen:						
afdelingshoofd	1.00	1	1.11	1	1.00	1
Financiën	2.17	2	2.17	2	2.17	2

³ Feitelijk 3. De functie van afdelingshoofd Dienstverlening wordt hangende implementatie verdere samenwerking Middelsee Gemeenten tijdelijk waargenomen door respectievelijk het afdelingshoofd Middelen (burgerzaken) en de gemeentesecretaris (welzijn, sport, cultuur, recreatie en onderwijs)

Organisatie-eenheid	31.12.2009		Begr. 2010		Begr. 2011	
	aantal	fte's Mdw's	fte's	mdw's	fte's	mdw's
Belastingen	1.61	2	1.61	2	1.61	2
Automatisering	1.77	2	1.78	2	1.78	2
Planning en Control	1.50	2	1.50	2	1.50	2
personeelszaken	1.56	2	2.33	3	2.33	3
interne zaken	5.44	6	6.39	8	6.39	8
schoonmaak gemeentehuis	0.94	2	0.00	0	0.00	0
subtotaal middelen	15.99	19	16.89	20	16.78	20
5. Afdeling wonen:						
afdelingshoofd	1.00	1	1.00	1	1.00	1
secretariaat	1.56	2	1.56	2	1.56	2
RO/BoWoTo	6.00	5	6.00	5	6.00	5
milieu	1.78	2	1.78	2	1.89	2
subtotaal wonen	10.34	10	10.34	10	10.45	10
6. Afdeling werken:						
afdelingshoofd	1.00	1	1.11	1	1.00	1
binnendienst	4.00	4	4.11	4	4.00	4
buitendienst	14.80	13	12.80	13	12.49	13
schoonmaak buitendienst	0.17		0.17		0.17	
subtotaal werken	19.97	18	18.19	18	17.66	18
7. Deurwaarder	0.13	1	0.13	1	0.13	1
8. Griffier	0.67		0.67		0.67	
9. Handhavingsbureau	6.76	7	6.75	7	6.76	7
10. Algemene dienst	1.44	3	0.00	1	00.0	1
11. Schoonmaak gymlokalen	0.91	4	0.91	4	0.92	4
12. Proces ondersteuning Middelsee	0.00	0	0.00	0	0.00	0
TOTAAL ambtelijke organisatie	67.40	78	65.54	78	65.23	78

N.B. de hierboven gepresenteerde cijfers zijn ontleend aan de rekeningen en begrotingen zoals in de betrokken kolom vermeld.

Raming personeelslasten

Aan personele lasten voor de ambtelijke organisatie is in de begroting een bedrag van € 3.575.035,= verwerkt. Dit bedrag is zowel voor de bruto salariskosten als voor alle werkgeversafdrachten.

Personeelsbeleid

De accenten voor 2011 liggen op invoering en gebruik van:

1. Samenwerking Middelsee Gemeenten (implementatie samenwerking op het taakveld P&O , hoofdlijnen HRM-beleid en harmonisatie arbeidsvoorwaarden van de Middelsee Gemeenten);
2. Tussentijdse functiewaarderingsronde en onderhoud.

Ziekteverzuimbeleid

Dit beleid is met name gericht op zo vroeg mogelijke onderkenning van (potentieel) verzuim en zo snel mogelijke terugkeer in het arbeidsproces, mede in het kader van de Wet Verbetering Poortwachter. Hiertoe wordt een ziekteverzuimprotocol gehanteerd. Het gemiddelde ziekteverzuim is aan de hoge kant. Oorzaak is m.n. een aantal langdurige zieken waarvan het ziektebeeld en de herintreding op de werkplek een lange periode vragen. Doelstelling vanuit het ziekteverzuimbeleid is het ziekteverzuimpercentage van

het voorgaande jaar met 1% te verlagen tot minimaal de landelijke verzuimnorm voor gemeenten van onze omvang.

<i>Ziekteverzuim%</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010 (begroot)</i>	<i>2010(t/m 1^e trial)</i>	<i>2011 (begroot)</i>
Inclusief langdurig zieken	6,41%	8,00%	6,33%	4,33%	5,75%	8,62%	4,75%

Opleidingsbeleid

Opleidingsbeleid is onderdeel van de strategische doelen van de gemeentelijke organisatie. Daarbij wordt er naar gestreefd om de organisatie (en dus haar mensen) voortdurend af te stemmen op ontwikkelingen die functioneel of persoonlijk van belang zijn. Het opleidingsbeleid is enerzijds gericht op het adequaat toerusten van de medewerkers op het huidig functieniveau. Anderzijds is het opleidingsbeleid ook gericht op het scheppen van randvoorwaarden voor toekomstig functioneren binnen de organisatie of elders. Jaarlijks wordt hiertoe door de afdelingshoofden in overleg met de betrokken medewerkers een inventarisatie gemaakt van de opleidingsbehoefte. Deze opleidingsbehoefte wordt vervolgens vervat in een opleidingsplan. Voor het opleidingsplan is in 2011 een budget van € 63.605,= beschikbaar.

Arbeidsvoorwaardenbeleid

Deze zijn conform de CAO voor gemeenteambtenaren (CAR-UWO). Daarnaast zijn er nog enkele aanvullende secundaire faciliteiten welke op lokaal niveau (in het Georganiseerd Overleg) vastgesteld zijn. In het kader van samenwerking Middelsee Gemeenten is een traject in gang gezet dat moet leiden tot harmonisatie van arbeidsvoorwaarden.

ARBO-Beleid

Er is een vierjaarlijkse onderzoekscyclus gericht op risico inventarisatie, implementatie van maatregelen en evaluatie van de effectiviteit daarvan. De uitkomsten van deze RI&E (laatstelijk uitgevoerd in 2009) zijn in een meerjarig plan van aanpak opgenomen. De jaarlijks benodigde activiteiten worden vanuit dit plan door het managementteam tot uitvoering gebracht.

Medezeggenschap

Binnen de gemeentelijke organisatie is een uit 5 medewerkers bestaande Ondernemingsraad ingesteld. In verband van de Middelsee Gemeenten participeert de OR in het Platform Ondernemingsraden Middelsee.

Huisvesting

Voor huisvesting wordt gebruik gemaakt van het gemeentehuis te St.-Annaparochie, een gebouw voor de buitendienst afdeling Werken te St.-Jacobiparochie en een gebouw te St.-Annaparochie voor de Brandweer en het team preventie van Brandweer Noordwest. Het beheer is vastgelegd in een beheersplan gemeentelijke gebouwen. In 2009 is een interne verbouwing van het gemeentehuis afgerond, met name gericht op receptie en balies, raadszaal, keuken en centrale luchtbehandeling. In 2010 heeft de laatste tranche vervanging meubilair plaatsgevonden, dit op basis van een in 2007 goedgekeurd vervangingsplan.

Planning en Control

In 2007 is de verbetering van de programma's van de beleidsbegroting ingezet. Het resultaat is gepresenteerd met de begroting voor 2008, waarin met de programma's een kwaliteitsslag werd gemaakt. Continue verbetering van de planning- en controlcyclus moet borgen dat eventuele calamiteiten in begrotingsrealisatie tijdig zichtbaar en beheersbaar worden. Mede in dit kader zijn in 2009 beschrijving van kernprocessen in de gemeentelijke organisatie gerealiseerd. Het gaat om beschrijving van ondermeer de volgende processen:

- Inkoop en aanbesteding;
- Bouwvergunningen;
- Betalingsverkeer;
- Subsidies
- Grondexploitatie.

Procesbeschrijvingen dragen bij aan verdere verbetering van efficiency en effectiviteit en aan het borgen van interne controlemaatregelen (rechtmatigheid!)

Op basis van het in 2007 ontwikkelde programmadeel van de begroting, is een periodieke bestuursrapportage ingericht. In 2008 is door de raad besloten om te gaan werken met rapportageperioden van 4 maanden. Met de bestuursrapportage kan het college van burgemeester en wethouders (beter) verantwoording afleggen tegenover de raad over resultaten (effecten en behaalde prestaties) van beleid. Naast bestuursrapportages blijven managementrapportages deel uitmaken van het control instrumentarium. De maraps zijn met het verschijnen van bestuursrapportages echter uitsluitend een instrument voor het management, in het kader van hun verantwoording tegenover het college van B&W.

Accountantscontrole

Sinds 1 januari 2004 dienen de accountants van gemeenten, behalve een getrouwheidsonderzoek naar de jaarrekening, ook een rechtmatigheidsonderzoek naar de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties uit te voeren. Deze wijziging in de Gemeentewet is nader uitgewerkt in het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG). De rechtmatigheidcontrole brengt met zich mee dat het handhavingsbeleid moet worden getoetst en dat middels een beheersorganisatie ook achteraf door de accountant de toepassing van wet en regelgeving gecontroleerd moet kunnen worden. Onze organisatie is in 2005 een intensieve aanpak gestart om aan de criteria inzake rechtmatigheid te voldoen. In 2006, 2007 en 2008 heeft dit geresulteerd in een goedkeurende verklaring bij de jaarstukken over 2005, 2006 en 2007. Met ingang van 2006 is de rechtmatigheidcontrole in eigen beheer uitgevoerd.

Wettelijk kader bedrijfsvoering

Primair is er de relatie met de gemeentewet. Het belang van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid komt expliciet tot uitdrukking in de wetgeving rond dualisering van het gemeentebestuur, en wel bij de volgende onderwerpen:

- Artikel 212 Versterking beleidsmatig karakter financiële verordening;
- Artikel 213 Versterking aandacht voor rechtmatigheid door het opnemen van een rechtmatigheidsoordeel en de accountantsverklaring;
- Artikel 213a Verordening over periodiek onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid;
- Lokale rekenkamerfunctie van waaruit met name onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid plaatsvindt.

Monitoring apparaatskosten

De apparaatskosten worden onderscheiden naar de eindkostenplaatsen en hulpkostenplaatsen. De eindkostenplaatsen zijn de afdelingen Middelen, Dienstverlening, Werken-binnen, Werken-buiten, Wonen en het Stafbureau. Huisvesting heeft betrekking op het gemeentehuis, de gemeentewerkplaats en de schaftgelegenheden bij de begraafplaatsen. De andere hulpkostenplaatsen spreken voor zich.

	Rekening 2009	Begroting 2010 na wijziging	Begroting 2011
<i>Eindkostenplaatsen</i>			
- Salariskosten	€ 3.029.960	€ 3.272.143	€ 3.185.794
- Personeel van derden	€ 125.091	€ 100.629	€ 86.242
- Overige (personele) uitgaven	€ 119.623	€ 76.521	€ 88.043
<i>Hulpkostenplaatsen</i>			
- Huisvesting	€ 189.325	€ 173.715	€ 157.644
- Personeelszaken	€ 120.146	€ 122.645	€ 123.645
- Automatisering	€ 253.550	€ 196.787	€ 152.773
- Interne Zaken	€ 122.550	€ 141.164	€ 122.774
- Tractie en gereedschappen	€ 69.550	€ 129.797	€ 137.166

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Verbonden partijen betreffen (participaties in) deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel in het bestuur heeft van een rechtspersoon of stemrecht heeft.

Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente de ter beschikking gestelde middelen kwijtraakt ingeval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Verbonden partijen betreffen:

- I. (participaties in) deelnemingen,
- II. gemeenschappelijke regelingen,
- III. stichtingen en verenigingen.

Het verstrekken van subsidies aan instellingen valt in de meeste gevallen niet onder het hier bedoelde begrip verbonden partijen, omdat geen sprake is van een bestuurlijke participatie en bij faillissement geen sprake is van juridische aansprakelijkheid.

In de verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is het volgende opgenomen:

Artikel 21. Verbonden partijen

1. Het college biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een nota verbonden partijen aan. De raad stelt de nota vast binnen 2 maanden nadat de nota is aangeboden.
2. Van elk van de verbonden partijen wordt weergegeven het openbaar belang, het eigen vermogen, de solvabiliteit, het financieel resultaat en het financieel belang en de zeggenschap van de gemeente.
3. De nota bevat voorts de kaders voor het beleid aangaande (het aangaan van nieuwe) participaties met name de condities waaronder het publiek belang is gediend met behartiging door verbonden partijen, de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen en de financiële voorwaarden.
4. In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in elk geval ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

I. (participaties in) deelnemingen.

Nummer	Omschrijving deelneming	Boekwaarde 31-12-2010
110	Aandelenkap. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG NV)	€ 184.763
159	Volkskredietbank	€ 27.227
272	Afvalsturing Frl.	€ 20.420
468	Fryslan Miljeu Noord West	€ 26.351
	Verkoop deelnemingen Enexis NV	€ 172.428
	Totaal	€ 431.189

II. gemeenschappelijke regelingen.

De gemeente het Bildt heeft bestuurlijke en financiële belangen in de onderstaand vermelde verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard blijft het Bildt beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden ten aanzien van deze partijen.

Op verschillende wijzen hebben gemeenteraden invloed op de gemeenschappelijke regeling:

- Zij stellen het takenpakket en de bevoegdheden vast;
- Voor het Algemeen Bestuur wijzen zij hun vertegenwoordigers aan. Deze kunnen stemmen zonder last- of ruggespraak. Wel hebben zij een informatie- en verantwoordingsplicht (achteraf) aan hun gemeenteraad, en
- Zij kunnen hun zienswijzen kenbaar maken over de (ontwerp-)begrotingen (bij het Algemeen Bestuur) en zonodig bezwaar maken bij Gedeputeerde Staten.

Gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente het Bildt deelneemt:

- Milieu-adviesdienst
- Dienst Sociale Zaken Noordwest Fryslân Friesland
- Hulpverleningsdienst Fryslân (voorheen GGD en Regionale Brandweer Friesland)
- Brandweer Noordwest Fryslân
- Voormalige regeling Cevan (in liquidatie)
- N.V. Friesland Miljeu (Omrin)
- Afvalsturing Friesland N.V. (Omrin)
- Milieu Advies Dienst (M.A.D.)
- Welstandszorg Hûs en Hiem
- Werkvoorzieningschap Fryslân-West

Verplichting naar gemeente

Basis is de Wet gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). De gemeente ontvangt de begroting, begrotingswijzigingen en de jaarrekening van de GR zes weken voordat deze vastgesteld moeten worden. De raad heeft volgens de Wgr het recht zijn zienswijze kenbaar te maken voor vaststelling door het bestuur.

Rol raad

Raad heeft – op basis van de Wgr – het recht zijn zienswijze te geven op de begroting, begrotingswijzigingen en de jaarrekening van een GR voordat deze wordt goedgekeurd. De reactietermijn is echter dermate kort (6 weken, inclusief twee weken waarin de stukken voor het publiek ter inzage moeten liggen), dat dit in de praktijk vaak niet mogelijk is. Sommige gemeenten laten daarom, in strijd met de Wgr, het college reageren. Een reactie die de raad dan later kan bevestigen. Ook dan komt de definitieve reactie te laat. In zo'n geval kan de raad later zijn zienswijze nog bij Gedeputeerde Staten naar voren brengen. Als de raad bijtijds (bijvoorbeeld voor 1 februari van elk jaar) een kadernota van de GR ontvangt, heeft de raad voldoende gelegenheid om daarop te reageren. Er wordt dan een knip gemaakt tussen beleid en financiën, waardoor de raad meer sturingsmogelijkheid krijgt.

Rol college

In de gemeentebegroting moet een paragraaf “Verbonden partijen” zijn opgenomen. Daar moeten alle gemeenschappelijke regelingen in staan, met vermelding van de doelstellingen en financiële risico's. Het college streeft ernaar een dergelijke paragraaf in de begroting op te nemen vanaf de Begroting 2010.

Omschrijving Verbonden partij	Doelstelling	Rekening 2009 in €	Begroting 2010 in €	Begroting 2011 in €	Aantal deeln. in €
Milieuadviesdienst (M.A.D.)	Het behartigen van het belang milieubeheer en de dienst Volkshuisvesting	61.045	52.897	48.046	15
Welstandszorg Hûs en Hiem	Belangen behartigen op het gebied van de bouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Friesland.	12.011	16.737	11.894	30

Omschrijving Verbonden partij	Doelstelling	Rekening 2009 in €	Begroting 2010 in €	Begroting 2011 in €	Aantal deeln. in €
Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân	Uitvoeren van taken op het terrein van de sociale zekerheid en de gesubsidieerde arbeid.	2.481.130	2.821.000	3.513.904	8
Werkvoorzieningschap Fryslân-West	Bedrijfsmatig verantwoorde wijze uitvoeren van gesubsidieerde arbeid.	30.807	32.500	33.500	17
Hulpverleningsdienst Fryslân	Behartigen belangen op het gebied van preventie, volksgezondheid en infectieziekten bestrijding, Brandweezorg, Rampen en risicobeheersing en het in stand houden van gemeenschappelijke meldkamer.	436.412	394.096	394.521	31
Brandweer Noardwest Fryslân	Het bundelen van het beroepspersoneel voor het realiseren van het kwaliteitsniveau op het gebied van gemeentelijke brandweer.	118.531	127.065	139.474	8
Afvalsturing Friesland NV	Voorkomen dan wel vernietigen van afvalstoffen.	598.730	555.214	500.601	31
NV Fryslân Miljeu	Uitvoering van milieu- en reinigingstaken.	361.682	257.347	261.727	16
		4.100.348	4.256.856	4.903.667	

III. stichtingen en verenigingen.

Overzicht van vertegenwoordigingen op basis van formele regeling of statuten, die op titel van collegelidmaatschap / portefeuille ingevuld moeten worden.

In onderstaand tabel staan niet alleen de stichtingen en verenigingen waarin gemeente het Bildt een bestuurlijk belang heeft maar een completer overzicht van bestuurlijk verbondenheid.

Wnd. Burgemeester G.Krol	
Bildtse stichting	Bestuurslid (voorzitter)
Hulpverleningsdienst Fryslân (Brandweer)	Bestuurslid
Brandweer Noardwest Fryslân	Bestuurslid
Politie Fryslân	Lid regionaal college
Vereniging van Waddenzee Gemeenten	Bestuurslid
Commissie van Georganiseerd Overleg	Voorzitter
Wethouder N.Haarsma	
Bildtse Stichting	Bestuurslid (secretaris)
Milieueadviesdienst (MAD)	Bestuurslid
Commissie Besluit Woninggebonden Subsidies	Bestuurslid
Overleg Verkeer en Vervoer Fryslân	Vertegenwoordiger
Stichting Openbare Verlichting Fryslân	Vertegenwoordiger RvT
Welstandszorg Hûs en Hiem	Bestuurslid
Stichting Dorpsherstel het Bildt	Bestuurslid
Regionale Meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Noord Friesland (RMC)	Vertegenwoordiger
Wethouder B.Tol	
Bildtse Stichting	Bestuurslid (penningmeester)
Vereniging van Waddenzee Gemeenten	Plv. bestuurslid
Dienst SoZaWe Noardwest Fryslân	Voorzitter
Werkvoorzieningschap Fryslân West	Bestuurslid
Hulpverleningsdienst Fryslân (GGD)	Lid Adviescommissie GGD
Afvalsturing Friesland N.V.	Vertegenwoordiger AvA
N.V. Fryslân Miljeu	Vertegenwoordiger AvA
OLAF	Vertegenwoordiger AvA
Stichting Frigem	Bestuurslid

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van de programma's zoals Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, Verkeer en vervoer, Cultuur, sport en recreatie en Economische structuur. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeenten.

De regie over het grondbedrijf is ondergebracht bij de zogenaamde regiegroep Grondbedrijf. Deze bestaat uit het afdelingshoofd Wonen, het afdelingshoofd Middelen, de juridisch medewerker en de medewerker grond en kavelverkoop.

In 2008 is de Grondexploitatiewet als onderdeel van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De wet is van toepassing bij de ontwikkeling van nieuwe bouwlocaties. De wet voorziet in een heldere basis voor contracten tussen de gemeente en de marktpartijen op punten als exploitatiekosten, kostenverdeling en kwaliteitseisen. Bovendien krijgen gemeenten een stok achter de deur om de zogenaamde freedriders aan te pakken.

Beleid

Het beleid inzake het grondbedrijf is vastgelegd in de documenten:

- Nota inzake grondbeleid het Bildt, getiteld "grondbedrijf het Bildt, van beleid naar organisatie;
- Exploitatieverordening;
- Plan van aanpak om nieuwe werkwijze ook in de organisatie in te bedden; getiteld "Cijfers om te sturen, plan van aanpak voor een transparant grondbedrijf".

Onderstaand een korte uitleg over elk van de documenten.

Ad. Nota inzake het Grondbeleid het Bildt, getiteld "Grondbedrijf het Bildt, van beleid naar organisatie". Dit is de beleidsnotitie waarin alle aspecten van het grondbeleid en het grondbedrijf beschreven zijn. Daarbij is als uitgangspunt gehanteerd de vraag hoe grondbeleid en het grondbedrijf eruit dienen te zien (theoretisch kader). Het document geeft dan ook veel informatie over wetgeving, vaktechnische begrippen, de organisatie rondom het beleid en het grondbedrijf.

Ad. Exploitatieverordening gemeente het Bildt 2006.

De gewijzigde beleidsregels en organisatie van het grondbeleid en het grondbedrijf zijn in een geactualiseerde exploitatieverordening opgenomen.

Ad. Plan van aanpak nieuwe werkwijze ook in de organisatie in te bedden; getiteld "Cijfers om te sturen, plan van aanpak voor een transparant Grondbedrijf het Bildt". Dit is een plan van aanpak om de manier van werken ook in de organisatie goed te implementeren. In het plan van aanpak is opgenomen dat:

1. de organisatie van het grondbedrijf wordt ingericht, verantwoordelijkheden worden afgestemd, de inrichting van de grondexploitaties wordt gestructureerd, de cijfers en tekeningen op elkaar worden afgestemd;
2. de risicoprofielen worden vastgesteld en dat er voorstellen worden voorbereid met betrekking tot de hoogte van de afdekking van risico's.

Grondexploitatie 2011

Het grondbedrijf is in 2006 geactualiseerd en er is in de administratie een aantal verbeteringen aangebracht. Als gevolg hiervan wordt het grondbedrijf geacht zichzelf financieel in stand te houden. Binnen de grondexploitatie worden gronden die wél en die níét in exploitatie zijn genomen nadrukkelijk onderscheiden (overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording).

In 2011 zijn naar verwachting de volgende gronden in exploitatie:

- bedrijventerreinen:
 - De Wissel-uitbreiding;
 - Nij Toerenburg 1e fase;
 - Oudebildtzijl (ten zuiden van Van Egmondstraat);
- woningbouwlocaties:
 - bestemmingsplan Vrouwenparochie-Noord '98
 - bestemmingsplan Nij Altoenae uitbreiding 2^e fase
 - bestemmingsplan Minnertsga-Hermana 2^e fase
 - bestemmingsplan Oudebildtzijl – uitbreiding 2010

De volgende gronden zijn in 2011 (nog) niet in exploitatie genomen:

- gronden bestemmingsplan Minnertsga Noordoost Hermana;
- gronden toekomstige woningbouwlocatie St.-Annaparochie Zuidwest;
- gronden tbv uitbreiding Oudebildtzijl Noord-Oost.

Reserve Grondexploitatie.

De reservepositie is bij de behandeling van de nota reserves en voorzieningen in de raad van september 2007 herijkt. De reserve wordt gebruikt voor:

1. kosten (intern en extern) voor bouwgrondexploitaties in zijn algemeenheid welke niet specifiek aan een in exploitatie genomen grondexploitatie is toe te rekenen.
2. de onderzoekskosten (intern en extern) voor exploitaties die o.b.v. dat onderzoek niet in exploitatie genomen zullen worden;
3. de rentekosten welke gemoeid zijn met de nog niet in exploitatie genomen gronden (De reserve is toereikend om voor de komende 2 jaar de rentelasten op de nog niet in exploitatie genomen gronden te dekken. Dit wordt als indicatie gehanteerd om de minimaal wenselijke stand van de reserve te bepalen (bijv. door de provinciaal toezichthouder);
4. winsten bij afsluiting van exploitaties worden ten gunste van deze reserve gebracht.

De reserve is naar verwachting begin 2011 € 112.523; voldoende om de voor de komende 4 jaren de geraamde kosten te dekken.

Verwachte verliezen

Voor het opvangen van de te verwachten verliezen zijn per grondexploitatie voorzieningen getroffen op basis van de jaarlijkse actualisatie van gegevens per 31 december 2009. Deze voorziening is € 161.345 groot.

Overige zaken

Door vertragingen in het proces van planvorming en het bereiken van overeenstemming met de projectontwikkelaar zal naar alle waarschijnlijkheid de exploitatie St. Annaparochie Zuidwest in 2010 starten. E.e.a. is afhankelijk van de verdere uitwerking stedenbouwkundig ontwerp en de onderhandelingen over de aanpak en verdeling van werkzaamheden met de betrokken projectontwikkelaar.

Risico's in de grondexploitatie

Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen genoemd worden:

- conjunctuur- en renterisico's wanneer de vraag naar bouwgrond inzakt;
- het niet tijdig kunnen verwerven van gronden, een actieve rol van de private sector op de grondmarkt en stijgende aankooprijzen;
- risico's (waar onder renterisico's) bij strategische grondaankopen;
- milieurisico's;
- planschadeclaims;
- het wellicht niet kunnen komen tot volledig kostenverhaal in geval van private exploitaties;
- archeologische belemmeringen (verdrag van Malta);

- specifieke aan de exploitatieopzet gerelateerde risico's inzake de prognoses van lasten en opbrengsten;
- politieke besluitvorming/nieuwe wetgeving, en
- onvoldoende woningbouwcontingent.

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De onroerende zaakbelasting en woonforensenbelasting zijn algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. De andere heffingen hebben een specifiek bestedingskarakter.

Overzicht belangrijkste geraamde inkomsten lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft weer welke opbrengsten in 2011 uit lokale heffingen worden gerealiseerd.

Soort	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroting 2011
Onroerende zaakbelasting	€ 1.391.924	€ 1.406.930	€ 1.460.555
Afvalstoffenheffing	€ 1.056.615	€ 1.063.769	€ 1.088.078
Woonforensenbelasting	€ 10.812	€ 10.500	€ 10.500
Leges Burgerzaken (netto)	€ 126.683	€ 133.000	€ 133.000
Leges bouwvergunningen	€ 221.962	€ 125.000	€ 125.000
Grafrechten	€ 89.203	€ 94.430	€ 109.340
Rioolheffing	€ 629.523	€ 632.831	€ 677.700
Totaal	€ 3.526.722	€ 3.466.460	€ 3.604.173

De totale geraamde opbrengst van de lokale belastingen c.a. belooft afgerond € 3,6 miljoen. Het merendeel van de lokale inkomsten in het jaar 2011 bestaat uit de onroerende zaakbelastingen (40,0%), afvalstoffenheffing (29,7%) en rioolheffing (19,9%).

De geraamde opbrengsten van de lokale belastingen bedragen ongeveer 16% van de gemeentelijke inkomsten (baten begroting minus onttrekking aan reserves).

Ontwikkeling van de lokale lasten

De afgelopen jaren werden de opbrengsten uit leges en belastingen met hetzelfde % verhoogd als het op dat moment voorspelde inflatie%. Voor de begroting 2010 is voor wat betreft de algemene uitgaven geen rekening gehouden met een inflatie%, tenzij dit op grond van overeenkomsten e.d. niet ontoekombaar leek. In de Meicirculaire Gemeentefonds 2010 wordt voor 2011 een zogenaamd prijsmutatie van het Bruto Nederlands Product (pBBP) van 1,50% verwacht.

De opbrengsten uit leges en belastingen 2011 niet verhoogd wegens inflatie. Wel is kritisch gekeken naar de autonome ontwikkeling in de legesopbrengsten.

De opbrengsten uit afvalstoffenheffing zijn op basis van volledige kostendekkendheid geraamd.

Aan de geraamde opbrengst uit rioolheffing ligt een tussentijds geactualiseerd overzicht GRP (zoals afgesproken) ten grondslag. In dit overzicht is rekening gehouden met een jaarlijkse gemiddelde stijging met € 10.

In vervolg op de vaststelling van de begroting 2011 zullen de diverse belastingtarieven in december 2010 ter vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Onroerende zaakbelastingen

De OZB kan worden onderscheiden in OZB voor gebruikers van niet-woningen en OZB voor eigenaren van een pand of een perceel grond. De belasting wordt opgelegd als betrokkene op op 1 januari 2011 gebruiker is van een pand respectievelijk bij het kadaster staat ingeschreven als eigenaar van een pand of perceel grond. In de raming 2011 is rekening gehouden met:

- de te verwachten opbrengst 2010 € 1.424.930
 - verhoging met 1,5% i.v.m. inflatie € 21.375
 - vermeerdering met 1% i.v.m. areaaluitbreiding € 14.250
- € 1.460.555

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing houdt verband met het inzamelen, de afvoer en de verwerking van afvalstoffen van particulieren huishoudens. De opbrengst uit afvalstoffenheffing is gebaseerd op:

- de geraamde lasten 2011 (product 6.721.100)	€ 1.102.304
- minus de geraamde baten 2011 (product 6.721.100)	€ 46.767
- correctie BTW (fixatie 2003)	€ 32.541
	€ 1.088.078

Omdat de kosten in 2011 hoger zijn geraamd dan in 2010, is de (benodigde) opbrengst uitgaande van volledig kostendekkendheid eveneens hoger geraamd.

Woonforensenbelasting

De woonforensenbelasting wordt geheven op basis van de Gemeentewet. De belasting wordt geheven van personen, die niet in de gemeente het Bildt woonachtig zijn maar er wel gedurende tenminste 90 dagen per jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De belasting werd destijds ingevoerd ter compensatie van de gederfde uitkering per inwoner uit het gemeentefonds.

Leges Burgerzaken en Bouwvergunningen

Deze legesopbrengsten zijn beide voor 2011 overeenkomstig de verwachte opbrengsten 2010 geraamd.

Grafrechten

In het kader van de kostendeckening van de kosten van de 3 algemene begraafplaatsen, is de visie op begraven in het Bildt aan de raad voorgelegd. Ook de (wijze van) tariefstelling is daarin meegenomen. De opbrengst grafrechten is voor 2011 overeenkomstig de verwachte opbrengsten 2010 geraamd (welke naar verwachting hoger zullen zijn dan de begrote opbrengsten).

Rioolheffing

De geraamde opbrengst 2011 is gebaseerd op een tussentijdse actualisatie van de uitvoering van het GRP 2008 t/m 2012 wat resulteert in een noodzakelijke opbrengst van € 677.000.

Kwijtscheldingsbeleid

Met betrekking tot het kwijtscheldingsbeleid van gemeentelijke belastingen worden de kosten van bestaan gesteld op 100% van de normuitkering die belastingschuldigen naar de maatstaven van het bijstandsbesluit landelijke normering per maand telkens zouden kunnen krijgen. Het beleid van de gemeente is altijd geweest om aangaande de daarvoor in aanmerking komende belastingen de wettelijke kwijtscheldingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te benutten. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

In onderstaande tabel staan een aantal gegevens met betrekking tot de kwijtschelding weergegeven.

Omschrijving	Werkelijk 2004	Werkelijk 2005	Werkelijk 2006	Werkelijk 2007	Werkelijk 2008	Werkelijk 2009	Begroting 2010	Begroting 2011
Aantal verzoeken toegekend	78	155	194	200	168	198	198	198
Aantal ambtshalve toegekend	127	65	0	0	0	0	0	0
Aantal verzoeken afgewezen	24	30	31	33	57	32	32	32
Totaal aantal verzoeken	229	250	225	233	225	230	230	230
Bedrag exploitatie	€ 81.171	€ 88.602	€ 71.250	€ 67.404	€ 57.548	€ 60.021	€ 66.000	€ 66.000

Lastendruk

Een vergelijking met de ons omliggende gemeenten (Middelsee) over 2010.

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een onderzoek verricht naar de ontwikkeling van de lokale lasten. Uit de vergelijking blijkt dat de gemeente het Bildt ten opzichte van de andere Middelseegemeenten wederom de laagste woonlasten in 2010 heeft.

Gemeentelijke woonlasten 2010	Het Bildt	Menaldumadeel	Ferwerderadiel	Leeuwarderadeel
Eénpersoonshuishouden	€ 530	€ 567	€ 616	€ 674
Meerpersoonshuishouden	€ 634	€ 679	€ 689	€ 774
OZB				
Tarief eigenaren woningen	0,1344%	0,1063%	0,1264%	0,1738%
Tarief gebruikers niet-woningen	0,1260%	0,1300%	0,0910%	0,1461%
Tarief eigenaren niet-woningen	0,1733%	0,1650%	0,1264%	0,1738%
Kwijtschelding gebruiker	Ja	Ja	Ja	Ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100	100	100	100
Reinigingsheffing woningen				
Tarief éénpersoonshuishouden	€ 195	€ 194	€ 219	€ 194
Tarief meerpersoonshuishouden	€ 258	€ 259	€ 292	€ 245
Kwijtschelding	Ja	Ja	Ja	Ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100	100	100	100
Rioolheffing woningen				
Tarief gebr. éénpers.huishouden	€ 113	€ 170	€ 182	€ 154
Tarief gebr. meerpers.huishouden	€ 154	€ 218	€ 182	€ 203
Tarief eigenaar	0	0	0	0
Kwijtschelding gebruiker	Ja	ja	ja	ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100%	100	100	100